NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 23 (6836) ● Trešdiena, 1998. gada 25. marts ● Cena Ls 0,18

VIETĒJĀS ZIŅAS

■ **13. martā rajona zemnieki apmeklēja Daugavpils konsultāciju biroja rīkoto semināru «Plašāk izplatītās slimības cūkkopībā un govkopībā, to profilakse, ārstēšana».** Rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja galvenā speciāliste lopkopībā Zita Briška pastāstīja, ka šajā seminārā izskaidrotas netradicionālās lopkopības metodes. SIA «A. Zālīša un E. Juitinoviča veterinārais serviss» speciālisti uzskatāmi par visai revolucionāru ideju nesējiem Latvijas piena lopkopībā, viņi propagandēja atziņas un pieredzi, kādu guvuši Kanādas piena lopu fermās un pašu saimniecībās.

■ **27. martā pulksten 10 rajona lauksaimniecības konsultāciju birojā notiks seminārs lopkopjiem.** Speciālisti zemniekus iepazīstinās ar aktualitātēm govjkopībā pavasara sezonā, stāstīs par skābbarības sagatavošanu saimniecībā un lopbarības piedevām, iepazīstinās ar konservantu un skābbarības piedevu pielietojumu.

■ **Jersikas pagastā uz tikšanos ar lauksaimniecības departamenta un pagasta speciālistiem bija ieradušies 60 zemes lietotāji.** Departamenta lauksaimniecības daļas vadītājs Jānis Desainis skaidroja subsīdiju saņemšanas mehānismu lauksaimniecības tehnikas iegādei, vecākais referents ekonomiskos jautājumos Ēvalds Ancāns — par zemnieku apmācībām un kredītu saņemšanas iespējām, galvenais agronoms Jānis Kivlenieks runāja par subsīdijām augkopībā un laba sēklas materiāla iegādi. Sapulces laikā jersikieši izteica satraukumu, ka valdība neatbalsta «mazos» zemniekus un aicināja Lauksaimniecības departamenta darbiniekus apvienoties ar citu Latgales rajonu kolēģiem, lai kopīgiem spēkiem aizstāvētu mazsaimniecību īpašnieku intereses.

M.Dziesma

■ **Centram «Mūsmājas» no «Sorosa fonda — Latvija» piešķirta dotācija — 1500 latu.** Aizvadītajā gadā Preiļu sociālās un psiholoģiskās palīdzības centrs «Mūsmājas» piedalījās Nevalstisko organizāciju centra rīkotajā dotāciju programmu konkursā un kļuva par uzvarētāju. Dotācijas izlietojuma mērķi — darba alga, telekomunikāciju ierīkošana, kancelejas izdevumi.

■ **Skolu valdes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis piedalījās Pašvaldību mācību centra un Bērnu tiesību aizsardzības centra rīkotajos kursos «Kas jāzina pašvaldību vadītājiem bērnu tiesību aizsardzības jomā».** Semināra dalībnieki guva zināšanas par starptautiskajām normām un likumdošanu bērnu tiesību aizsardzībā, par dažādu institūciju darba koordinēšanu, risinot jautājumus par bērnu un ģimeņu aizsardzību.

■ **No Latgales attīstības programmas šogad līdzekļus saņems Rušonas pamatskola un Vārkavas vidusskola.** Katrai skolai paredzēti astoņi tūkstoši latu. Rušonas pamatskolai šī nauda vajadzīga telpu paplašināšanai, bet Vārkavas vidusskolā — skolas siltināšanai.

■ **Uz apspriedi pulcējās Dziesmu svētku rīcības komiteja.** Tās sastāvā ietilpst pašvaldību vadītāji A.Soldāns, V. Gercāns, V.Ivanovs, rajona padomes izpilddirektore A. Pastore, rajona valsts kultūras inspektore I.Ancāne, rajona deju kolektīvu virsvadītāja S.Kurtiņa, rajona koru virsdiriģents E.Znutiņš. Komiteja noklausījās S.Kurtiņas un E.Znutiņa sniegto informāciju par gatavošanos XXII Vispārējiem latviešu Dziesmu svētkiem un XII Deju svētkiem, kas notiks no 28. jūnija līdz 5. jūlijam. Virsvadītāji informēja, ka apgūts koru repertuārs un novada deju programma «Cik stūrīšu, tik rakstiņu», bet spēcīgākie deju kolektīvi papildus apgūst repertuāru no koncertprogrammas «Solis laikā».

■ **Uz Dziesmu un deju svētkiem brauks četri kori, 13 deju kolektīvi un viens folkloras ansamblis, kopā 500 cilvēku. Šim nolūkam vajadzīgi** 18 tūkstoši latu — benzīna, ēdināšanas un naktsmītņu apmaksāšanai. Rīcības komiteja nolēma šo summu lūgt no rajona budžeta. Savukārt pašvaldību ziņā transporta līdzekļu nomas izdevumi un šoferu darba algas.

■ **Riebiņu kultūras namā uz saietu pulcējās vienpadsmit rajona vokālie ansambļi.** Tie bija dziedātāji no Turku, Rožupes pagastiem, divi ansambļi no Sīļukalna, trīs — no Stabulnieku pagasta, trīs ansambļi no Preiļiem, kā arī saimnieku — Riebiņu ansamblis, kas tika izveidots īsi pirms šī sarīkojuma. Ansambļi sniedza koncertu, bet vakara vēlākā gaitā pavadīja laiku, iepazīstoties, sadziedot un sadancojot, cienājoties no līdzi ņemtiem groziņiem. Pašvaldības rīkotājiem maksāja arī dalības naudu.

L.Rancāne

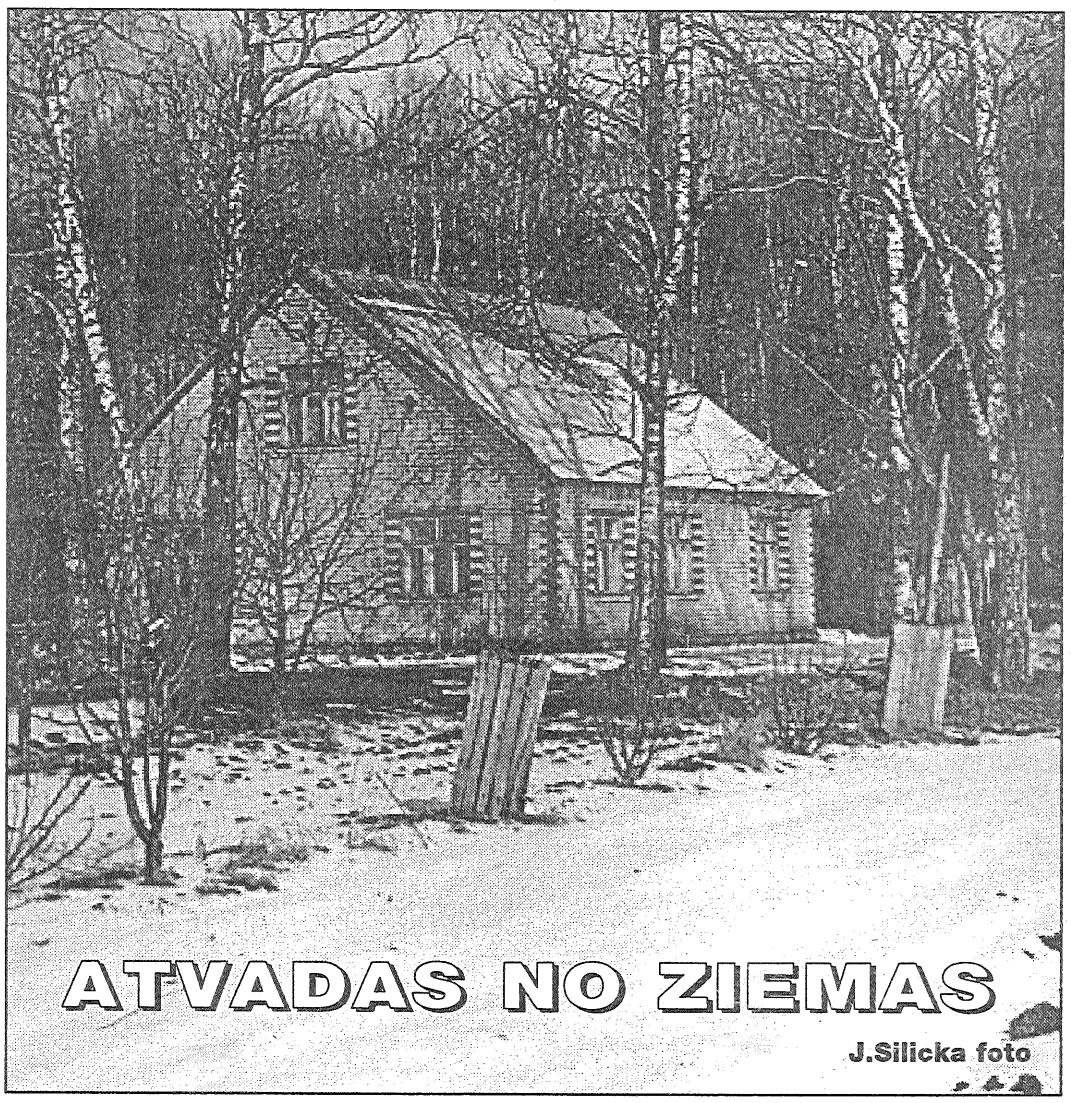

Gripa apdraud gan lielos, gan mazos

Sakarā ar gripas epidēmiju, kopš pirmdienas Preiļu slimnīcā noteikta karantīna, tas ir, ierobežota slimnieku apmeklēšana.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu poliklīnikas vadītāja Gita Džeriņa, gripa pašlaik sasniegusi kulmināciju. Diennaktī esot ap piecdesmit medicīniskās palīdzības izsaukumu, lielākā daļa no tiem — pie gripas slimniekiem.

Gripa noritot smagi, ar ļoti augstu temperatūru, komplikācijām. Divi slimnieki tikuši ievietoti reanimācijas nodaļā. Panākta vienošanās ar aptieku Preiļos, Raiņa bulvārī 5, ka sakarā ar lielu pieprasījumu pēc medikamentiem tā ik dienas būs atvērta līdz pulksten 22.00. Kaut arī, kā informēja Gita Džeriņa, būtībā gripa nav ārstējama ar zālēm, taču katrā slimības gadījumā pieeja ir individuāla, ir vajadzīgi gan organisma nostiprināšanas, gan komplikācijas ārstējoši medikamenti. Ārste vēlreiz atgādināja, — svaigs gaiss, norūdīšanās, vitamīni, labs uzturs palīdzēs noturēties pretī gripas vīrusam. Jāizvairās uzturēties vietās, kur daudz cilvēku.

L.Rancāne

«Zaļais sertifikāts» kalpo nākotnei

Septiņi rajona zemnieki pieteikušies kārtot pārbaudījumu, lai saņemtu «Zaļo sertifikātu», «Novadniekam» pastāstīja ekozemnieku biedrības priekšsēdētāja Irēna Šaitere. Pārbaudījums notiks 6. aprīlī Ogrē.

Zemniekiem, kuri vēlas iegūt «Zaļo sertifikātu», speciālistu klātbūtnē būs jāsastāda augu seka un jāpaskaidro, kādas kultūras kurā laukā jāsēj un kas jādara, lai izvairītos no dažādiem kaitēkļiem un augu slimībām.

Uz «Novadnieka» jautājumu, kādu praktisku labumu no «Zaļā sertifikāta» iegūst Latvijas zemnieki, I.Šaitere atbildēja, ka pagaidām gan labums ir tikai tādas, ka paši ēd ekoloģiski tīrus lauksaimniecības produktus, kā arī pārdod tirgū.

—Esmu pārliecināta, ka ekozemnieki strādā nākotnei. Diemžēl, pie mums sabiedrība vēl nav pārliecinājusies par to, ka pārtikā jālieto tīri un ķimikāliju nesabojāti produkti. Tāpēc ekozemniekiem pagaidām ir problēmas ar izaudzētā realizāciju. Taču pienāks laiks, kad ekoloģiski tīra produkcija būs plaši pieprasīta. Un tad «Zaļais sertifikāts» būs liela vērtē,— teica Irēna Šaitere. Pagājušajā gadā Preiļu rajonā «Zaļo sertifikātu» ieguva septiņi zemnieki.

L.Kirillova

Ar «Mis Latvija» aģentūras un Preiļu pilsētas domes atbalstu 1998. gada 29. maijā Preiļu novada tūrisma informācijas centrs rīko

KONKURSU«MIS UN MISTERS PREIĻI —98».

Dalībnieku pieteikšanās un atlase š.ģ. 4. aprīlī plkst. 11.00 Preiļu arodvidusskolā, Sporta ielā 1. Gaidām jauniešus un jaunietes vecumā no 17 līdz 23 gadiem. Līdzi jāņem pase, peldkostīms, peldbikses.

Tālr. uzziņām 22864, 22426, 21577.

Par Preiļu rajona autoceļu attīstības perspektīvām

Jau ilgu laiku dažāda līmeņa un mēroga instancēs notiek diskusija par nepieciešamību un iespējām veikt remontdarbus uz valsts autoceļa Līvāni — Preiļi un ceļa posmā Aglona — Aglonas stacija.

Šī gada 26. janvārī satiksmes ministram V.Krištopanam tika nosūtīta sešu Latgales rajonu padomju priekšsēdētāju parakstīta vēstule, kurā viņš tika informēts par radušos kritisko situāciju uz valsts 1. šķiras autoceļiem P 63 Līvāni — Preiļi, posmā no 1. līdz 10,5. kilometram un no 30. līdz 35,4. kilometram, kā arī P 62 Krāslava — Preiļi — Madona posmā no 33,5. līdz 41,2. kilometram (Aglona — Aglonas stacija), kuru melnie segumi ilggadēju autotransporta slodžu rezultātā nolietojušies, zaudējuši nestspēju, tādējādi samazinot satiksmes drošību un palielinot pārvadājumu pašizmaksas.

Atbildes vēstulē V.Krištopans informē, ka darbu secība minēto ceļa posmu atjaunošanai tiek plānota šādi:

- 1998. gadā jāsagatavo precīza projekta dokumentācija remontdarbiem autoceļam Līvāni — Preiļi ceļa posmā no 1. līdz 10,5. kilometram (remontdarbu izmaksas 1,4-1,5 milj. latu);
- 1998. gadā salabot ceļa melno segumu Preiļu pagasta Līčos, t.i., autoceļa Līvāni — Preiļi no 33,46. līdz 34,39. kilometram (remontdarbu izmaksas 40-45 tūkst. latu).
- Ceļa posms Aglona — Aglonas stacija, kura orientējošās remontdarbu izmaksas sastāda 800 tūkst. latu, arī ir iekļauts to 20 valsts autoceļu rekonstrukcijas prioritāro objektu sarakstā, kuriem nepieciešams veikt neatliekamu remontu.

Kā savā vēstulē atzīmē V.Krištopans, ceļu atjaunošanas secības galvenais kritērijs ir ieguldāmo līdzekļu efektivitāte. Atliek vienīgi piebilst, ka kompetentajām komisijām, vērtējot prioritātes, vajadzētu ņemt vērā to, ka sabrukušais ceļš ir lauku cilvēka vienīgā iespēja nokļūt uz rajona centru, uz dzelzceļa staciju, uz poliklīniku.

U.Koņečnijs,
Preiļu rajona padomes izpilddirektores padomnieks

Precizējums

«Novadnieka» 21. marta numurā 3. lappusē publicētajā materiālā «Tehniskās universitātes speciālisti pēta siltummezglus Preiļos» nepareizi traktēts pamatojums, kāpēc kopš marta sākuma apturēta siltuma skaitītāju uzstādīšana daudzdzīvokļu mājās. Rīkojums izdots sakarā ar to, ka dzīvojamās mājās un arī budžeta iestādēs siltummezgli nav pareizi ierīkoti, trūkst ekonomisko aprēķinu. Tāpēc siltummezgli būs jāprojektē no jauna un jāsakārto atbilstoši prasībām.

L.Kirillova

NOVADNIEKS
Redaktors Pēteris Pīzelis
Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī. Reģistrācijas apliecība nr. 000701018. Dibinātājs un izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija». Direktore Tamāra Elste. Izdevēja un redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tālr. 22059 (redaktoram un SIA direktorei), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem). Fax 21759. Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Viena uzsk. iespiedloksne. Metiens 4600. **Pasūtījuma indekss 3033.**

Administratīvi teritoriālā reforma: viedokļi

Vai būsim gatavi teikt galavārdu

Administratīvi teritoriālās reformas likumprojekts nodots Saeimai. Kad tas tiks skatīts, pagaidām grūti prognozēt, bet visticamāk, ka līdz 7. Saeimas vēlēšanām deputāti tomēr neiedrošināsies saniknot tautu, savus potenciālos vēlētājus.

Pagājušā gada maijā «Latvijas Vēstnesis» publicēja pašvaldību administratīvo teritoriju apvienošanas ekonomisko pamatojumu. Skaidrs, ka mazās pašvaldības bez valsts dotācijām izdzīvot nevar, jo ienākumi, rēķinot uz vienu iedzīvotāju, ir mazāki nekā pašvaldībās, kur iedzīvotāju skaits sasniedz četrus tūkstošus un vairāk. Preiļu rajona lielākie pagasti ir Aglonas un Rušonas, kur ir attiecīgi 2410 un 1923 iedzīvotāji, pārējos — krietni mazāk.

Daudziem mazajiem pagastiem nav nepieciešamo infrastruktūras objektu pašvaldību funkciju veikšanai, piemēram, Preiļu pagastam. Tādos gadījumos iedzīvotāji pakalpojumus saņem kaimiņu pašvaldībās, bet savstarpējo norēķinu sistēma darbojas neefektīvi. Tā rezultātā cieš arī lielākās un stiprākās pašvaldības.

Atšķirības vērojamas pašvaldību ekonomiskajā attīstībā. Vairumā Preiļu rajona pagastu ir augsts bezdarba līmenis un zema saimnieciskā aktivitāte. Ienākumi uz vienu iedzīvotāju krasi atšķiras. Preiļu rajonā tie vidēji ir 10-15 lati uz vienu iedzīvotāju, bet, piemēram, Ventspilī — 170 lati.

Likumprojekts ir izstrādāts, pamatojoties uz pašvaldību apvienošanās pieredzi Kandavā un Ikšķilē, veiktajiem pētījumiem Rūjienā, Dagdā, Elejā un apkārtējos pagastos. Noteikts, kādas administratīvās teritorijas izveidojamas, realizējot administratīvi teritoriālo reformu, kā arī administratīvi teritoriālās reformas realizācijas kritēriji un īstenošanas kārtība.

Iedzīvotāju skaitam pašvaldības teritorijā jābūt ne mazākam par četriem tūkstošiem. 12. pants nosaka, ka reforma tiek veikta divos posmos:

1) pēc vietējo pašvaldību iniciatīvas līdz 1999. gad 31. decembrim,

2) pēc centralizēti izstrādāta projekta reformas noslēguma posmā no 2000. gada 1. janvāra līdz 2000. gada 30. novembrim.

Vietējās pašvaldības pašas pēc savas iniciatīvas var veikt teritoriālo reformu, iepriekš izstrādājot reorganizācijas projektu. Šie projekti kopā ar padomes (domes) lēmumiem jāiesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, kur tiks izvērtēta projekta atbilstība likuma nosacījumiem.

Jaunās vietējo pašvaldību teritorijas izveido Ministru Kabinets un tās tiek nosauktas par novadu pašvaldībām. Likumprojektā ir noteikts arī tas, ka pašvaldības, kuras brīvprātīgi apvienojas, Ministru Kabineta noteiktajā kārtībā saņems vienreizēju mērķdotāciju 2 procentu apmērā no apvienojušos pašvaldību gada budžeta kopapjoma.

Atsevišķas mūsu rajona pašvaldības jau iepriekš, tikko bija saklausītas pirmās runas par teritoriālo reformu, sanāca kopā, lai apspriestu turpmāko rīcību. Līvānu pilsētai pievienoties izteikuši vēlēšanos Turku, Rožupes un Jersikas pagasti. Aktīvi darbojas Aglonas pagasta padome, kur akceptēts apvienošanās projekts ar kaimiņu pagastiem. Upmalas, Rožkalnu un Vārkavas pagasti grib veidot savu novadu.

Problemātiskāka situācija ir Sīļukalna un Galēnu pagastiem, jo pašlaik vēl nav zināms, kurā apgabalā iekļausies Preiļu rajons — varbūt Rēzeknes, varbūt Daugavpils. Apvienoties ap Preiļiem izteikuši vēlēšanos lielākā daļa pagastu. Tas laikam ir tāpēc, ka visa autobusu satiksme jau sen ir pakārtota tam, lai cilvēkiem būtu labāk un ērtāk nokļūt uz šo pilsētu. Bez tam — Preiļos izvietotas valsts iestādes. Ceram, ka perspektīvā nekas nemainīsies, valsts iestāžu filiāles te būs.

Vietējās pašvaldības aktīvi sāk veidot vietējās iniciatīvas grupas, kuru uzdevums ir pētīt situāciju, plānot attīstību, uzklausīt iedzīvotāju priekšlikumus. Jāzina arī tas, ka apvienošanās nenotiks kādai pagasta daļai atdaloties un pievienojoties pie cita pagasta, ne arī pēc vecajām neatkarīgās Latvijas laika robežām.

Darāmā ir daudz. Pagastos ir jātiek skaidrībā ar savas izvēles pareizību, jāizanalizē visi «par» un «pret». Arī augstākstāvošās instances jāpārliecina par sava viedokļa pareizību.

Protams, gaidāmais process cilvēkos rada ārkārtīgu satraukumu, un ne bez pamata. Lielākā daļa reformu, kuras pēdējos gados skārušas ikvienu no mums, bijušas vairāk vai mazāk sāpīgas visiem Latvijas iedzīvotājiem.

Gribu aicināt visus būt gataviem tam brīdim, kad būs jāsaka galavārds.

Aina Pastore,
Preiļu rajona padomes izpilddirektore

Projekts «Zeme»

Ārdavas pamatskolas skolēni un viņu konsultanti projektu nedēļā gatavoja kopīgo projektu «Zeme», bet katrai klasei bija savs apakštemats.

5. klases skolniece Snežana Kokina latviešu valodas un literatūras skolotājas Leontīnas Kokinas vadībā sagatavoja un prezentēja projektu «Zeme, zeme, kas tā zeme?» 1. - 2. klašu skolēni ar audzinātāju Ritu Cunsku vāca materiālus par kaķiem, 3. klases skolnieki bija izvēlējušies tēmu «Dārznieks» un uzskaitīja augļu kokus un ogulājus dārzā. Skolotājas Jefrosiņjas Ļeonovičas audzēkņi gatavoja mīklas, sakāmvārdus, dzejoļus par mājdzīvniekiem, veidoja to tēlus no plastilīna.

Skolotājas Valentīnas Ciršas skolēnus saistīja tēma par meža dzīvniekiem. 6. - 7.b klases skolēnus, kuriem audzinātājs ir fizkultūras skolotājs Sergejs Placinskis, ieinteresēja tēma par sportu, un viņi izstrādāja projektu par olimpiskajām spēlēm Nagano.

5.a, 7.a un 8.a klašu skolēni ar skolotāju Elvīru Arnicāni sagatavoja vairākus projektus par matemātiskām lietām, bija jāaprēķina procenti, jāuzzīmē diagrammas un plāni.

7.a klases skolēns Jānis Guzs sagatavoja divus projektus — «Mana saimniecība» un «Manas dzimtas ciltskoks». 8.b - 9.b klašu skolēni pētīja skolas absolventu gaitas un izveidoja projektu «Pēdējais zvans». Savukārt skolotājs Arnolds Leonovičs gatavoja projektu «Skolas vēsture», bet skolas direktore Žanna Latkovska veica anketēšanu un rezultātus apkopoja savā projektā «Ārdavas pamatskola 1997./98. mācību gadā».

Projektu gatavošanas laikā skolēni zīmēja, līmēja, veidoja diagrammas, mācījās lietot enciklopēdijas un citu izziņas literatūru. Kā noslēgums projektu gatavošanas darbiem bija ekskursija uz Botānisko dārzu Rīgā, uz Zooloģisko dārzu, Dabas muzeju, pa Vecrīgu un cirka izrādes noskatīšanās

R.Surgunte,
Ārdavas pamatskolas skolotāja

Jautājiet savu pašvaldību vadītājiem un deputātiem

Aprit gads, kopš notika pašvaldību vēlēšanas, un pagastu padomes un pilsētu domes darbojas jaunā sastāvā. Tas ir pietiekams laiks, lai parādītu, kā tiek pildīti pirmsvēlēšanu solījumi. Šajā sakarībā «Novadnieks» plāno organizēt intervijas, kurās uzdot jautājumus savu pašvaldību vadītājiem un deputātiem aicinām jūs, lasītāji un vēlētāji.

Zvaniet ik dienas, izņemot brīvdienas, no plkst. 10 līdz 11 pa tālr. 21759.

APMAKSĀTS REKLĀMPAZIŅOJUMS

Piektdien, 27. martā plkst. 14.00 Rēzeknes Augstskolas lielajā zālē notiks Jaunās partijas priekšsēdētāja Raimonda Paula un JP valdes locekļu tikšanās ar Latgales novada ļaudīm.

Tajā Jaunās partijas valdes locekļi iepazīstinās ar partijas programmatiskajām nostādnēm. apmainīsies viedokļiem par tām, kā arī kopā ar klātesošajiem izvērtēs novada un valsts aktualitātes. Uz tikšanos aicināti Latgales novada rajonu, pilsētu un pagastu pašvaldību vadītāji, uzņēmēji, kultūras dzīves organizētāji, skolu un jaunatnes pārstāvji, masu mediji un citi interesenti.

Līdz 20.aprīlim pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem var abonēt «Novadnieku» otrajam ceturksnim un līdz šī gada beigām.

Muzejs cer uz atsaucību

Līdz 9. aprīlim Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs organizē komplekso ekspedīciju Preiļos. Esam iecerējuši apsekot Brīvības ielas iedzīvotājus, uzzināt ko vairāk par katras mājas vēsturi, par cilvēkiem, kuri tur dzīvojuši, par viņu nodarbošanos un vaļaspriekiem.

Būsim pateicīgi, ja jūs ielūkosieties ģimenes albūmos, pārskatīsiet senos dokumentus. Padomājiet par to, vai kāds no jums piederošiem priekšmetiem vai rokdarbiem, varbūt kāda grāmata noderētu muzejam novada vēstures izpētē un atspoguļošanā.

Mēs labprāt uzklausīsim jūsu atmiņas par ievērojamiem vai vienkārši interesantiem cilvēkiem. Varbūt esat kāda vēsturiska notikuma aculiecinieks? Ekspedīcijas laikā mēs vāksim ziņas arī par represijām, nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem, par otrā pasaules kara laiku Preiļos.

Atsaucieties! Jūs gaidīsim Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā Paulāna ielā 4.

R.Pastare,
Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja speciāliste

● No iedzīvotāju atmiņām zināms, ka pirmie sporta laukumi Preiļos bijuši tagadējās Cēsu, Jaunās ielas rajonā. Sporta spēles notikušas arī parkā. Trīsdesmito gadu attēlā redzami Preiļu futbolisti. Varbūt atpazīsiet kādu no viņiem? Ja jums ir kāda papildus informācija par sporta dzīvi Preiļos līdz 1940. gadam, pastāstiet par to!

● Trīsdesmito gadu beigas — Preiļu slimnīcas kolektīvs. Pirmais no kreisās stāv galvenais ārsts un ķirurgs Dāvids Keseļs, viņam blakus medicīnas māsa Anna Bojāre. Bet trešā no labās ir slimnīcas sanitāre Veronika Daraškeviča. Kas ir pārējie attēlā redzamie slimnīcas darbinieki un slimnieki?

Pārdomas pēc simtgades

Aglonā notika svinīgs sarīkojums, kas bija veltīts ilggadējam dekānam, Aglonas zēnu un Jaunaglonas meiteņu ģimnāziju direktoram un cēlājam monsinjoram Aloizam Brokam.

Simtgades sarīkojums sākās ar dievkalpojumu Aglonas bazilikā. Dekāns monsinjors Andrejs Aglonietis savā spredīkī sniedza Aloiza Broka dzīves aprakstu, runāja par lielo veikumu Aglonas un Latgales labā. Savukārt Aglonas kultūras namā bija izvietota ekspozīcija no Jaunaglonas lauksaimniecības muzeja fondiem par A.Broka dzīvi un darbību, par viņa bojāeju. Zāle bija pilna ar dažāda vecuma cilvēkiem, daudzi bija mērojuši ceļu no tālienes, kā, piemēram, valmierietis Boleslavs Locs — Aglonas ģimnāzijas absolvents 1939. gadā.

Dziedāja bazilikas koris, skanēja atmiņu stāstījumi, par viņa bojāejas vietas meklējumiem stāstīja Saeimas deputāts Pēteris Keišs, kurš ir bijis delegācijas vadītājs.

Pēc A. Broka simtgades sarīkojuma laikraksta «Novadnieks» redakcija ir saņēmusi divas cienījamu cilvēku rakstītas vēstules, kuru fragmentus šeit publicējam.

«Šogad uz Aloiza Broka atceri biju ceturto reizi, šajos sarīkojumos esmu saticis un iepazinis daudz agloniešu, izjutis viņu draudzību, sirds siltumu un darboties gribu.»

Aloiza Broka radinieku vārdā raksta viņa māsasdēls Antons Zeps no Varakļāniem.

«Ar laikraksta *starpniecību sūtu simts mīļu paldies visiem šo sarīkojumu sagatavotājiem un vadītājiem. It sevišķi Jaunaglonas lauksaimniecības skolas muzeja vadītājai Irēnai Ancānei, kura ar neatlaidīgu darbu savākusi daudz rakstu, aprakstu, fotogrāfiju, vēstuļu un citu ar A.Broka dzīvi saistītu materiālu, kuri te saplūduši no daudzām valstīm, kā arī ir piedalījusies visās atceres reizēs un palīdz to organizēšanā.*

Mīļš paldies Aglonas pagasta padomes priekšsēdētājam Antonam Beķim, Aglonas dekānam monsinjoram Andrejam Aglonietim, Jaunaglonas lauksaimniecības skolas direktoram Visvaldim Kursītim un citiem skolas ļaudīm, kuri organizēja A.Broka 98. dzimšanas dienas atceri.» Tālāk vēstulē Antons Zeps pateicas Aglonas vidusskolas kolektīvam, kurš rīkoja A.Broka 99. dzimšanas dienas svinības.»

Autors pateicību izsaka šīs skolas audzēknim Ivaram Baranovskim par A. Broka dzīves gājuma pētīšanu un materiālu apkopošanu. Antons Zeps vēstulē atceras trīsdesmitos gadus, kad daudzi varakļānieši divatā trijatā kājām gāja uz Aglonu un atgriezušies ar izbrīnu stāstīja par elektrību, kā tā kuļot, maļot, dēļus zāģējot un tik patīkamu gaismu dodot.

Antons Zeps raksta: *«Arī es septiņu gadu vecumā elektrisko gaismu pirmo reizi ieraudzīju Aglonā, varbūt tāpēc man Aglona ir kā kaut kas gaišs, plašs, cildens. Man žēl, ka pašreizējā un gadiem ieilgusī konfliktsituācija starp bazilikas un internātģimnāzijas vadību atbalsojas tālu aiz Aglonas robežām un met ēnu uz katoļiem tik dārgo vietu.*

Netaisos būt par tiesnesi, bet gribu atgādināt, ka tagad nav trīsdesmitie gadi, nav arī septiņdesmitie, tāpēc lūdzu konfliktā iesaistītos rast gribas spēku kopējam darbam, būt par piemēru jaunatnei, ka vajag veidot un celt, bet ne dalīt un šķelt. Mans novēlējums — neturēties katram pie savas patiesības, bet veidot kopējo, sev un līdzcilvēkiem pieņemamu. Lai Dievs jums palīdz!»

Otru vēstuli sakarā ar Latgales kultūras darbinieka, ģimnāzijas direktora, dekāna Aloiza Broka simtgades svinībām atsūtījis bijušais Aglonas ģimnāzijas audzēknis, Daugavpils dekanāta dekāns Aleksandrs Madelāns. Viņš raksta par to, kādu personīgi atceras Aloizu Broku, pozitīvi novērtē, kā vietējie ļaudis prot cienīt ievērojamu personu piemiņu.

«Simtgades reizē svētā Mise notika bazilikā pie altāra, pie kura bija upurējis arī priesteris A.Broks. Tā viņam bija liela dāvana. Vienīgi skumjas radīja Broka fonda pārstāvju izvēlētā piemiņas zīme Aglonā, kādu to iecerējis koktēlnieks, — no priedes koka četru metru augstumā ar no ozolkoka veidotu Kristus tēlu. Gribētos jautāt, ar ko atšķirsies Broka mūžīgai piemiņai veidotais piemineklis no tiem daudzajiem krustiem, kas grezno Aglonas apkārtni? Krusts pie mājas tepat pie veikala, krusts pie citas mājas, skaists krusts masu kapos, no kura līdz A. Broka krustam būs tikai daži desmiti metru. Ko domās svētceļnieks, apmeklējis masu kapus un A.Broka piemiņas vietu? Tāds pats piemineklis garā vājam un tāds pats dekānam, kultūras darbiniekam, ģimnāzijas direktoram. Te cilvēks nedomās par krusta īsto nozīmi, bet skatīsies, cik centimetru piemiņas krusts augstāks par kapu, piemājas vai ceļmalas krustu. Krusts nav domāts dekorācijai, bet godināšanai.

Kas pastāstīs svētceļniekam, ka tas ir domāts A.Broka piemiņai? Kas atļausies pēc gadiem lūgt naudu koka krusta nomaiņai? Piemēram, Daugavpilī Latgales kultūras darbinieces Valērijas Seiles piemiņai uzstādīts ne koktēlnieka, bet mākslinieka akmeņkaļa darbs. Varakļānu kapsētā A.Broka piemiņai arī uzstādīts akmeņkaļa darbs. Pat padomju gados dzejniecei Naaizmērstulei tika uzstādīts piemiņas akmens, kas jau ilgus gadus ir stāvējis un stāvēs vēl. Kāpēc par tik lieliem un skaistiem darbiem A.Brokam tikai priedes koks?

Pie Sventes ezera uzkalnē pie kādām mājām ir ģimenes krusts, bet tas ir 12 metru augsts, no ozola koka, ar laukakmeņu stipru pamatni, kurā ir iemūrēta melna granīta plāksne ar iekaltiem burtiem Pāvesta vizītes Aglonā atcerei. To ģimenes galva izveidoja piemiņai bērniem, jo abi ar sievu bija saņēmuši komuniju no Pāvesta rokām. Iesvētīšanā pagasta vecākā varēja pateikt: «Viņš nesīs svētību visai apkārtnei.» Arī par Aglonas krustiem jau atzinīgi rakstīts žurnālā «Latvijas Arhitektūra»: «Trīs krustu kompozīcija uz vienas no radikālajām asīm ir būtiska ansambļa sastāvdaļa.» Vai tā arhitekti varēs pateikt par A. Broka koka krustu pie ģimnāzijas? Nevajag steigties, bet jāpajautā arhitektiem, kamēr vēl nav uzstādīts.»

L.Rancāne

«NOVADNIEKS» — LASĪTĀJS

Jūs vēlaties paziņot par kādu interesantu notikumu vai nebūšanām savā pagastā, pilsētā? Jūs vēlaties ar avīzes starpniecību saņemt atbildi uz Jūs interesējošu jautājumu? Zvaniet «Novadniekam» ik darbdienu no plkst. 10.00 līdz 11.00 pa tālruni 21759.

Jautājums. Jersikas pagasta paju sabiedrība nav norēķinājusies par piegādāto pienu 1997. gada martā, aprīlī un maijā. Kad tiks samaksāts parāds?

Atbild paju sabiedrības «Jersika» priekšsēdētājs Juris Škapars:

— Piens tika piegādāts Daugavpils piena kombinātam, kurš ir atzīts par maksātnespējīgu. Tad, kad notiks tiesa un šis piena kombināts tiks atzīts par bankrotējušu, piena kombināta bijušie saimnieki naudu izmaksās.

Jautājums. Vai, nosakot zemes kadastrālo vērtību laukos, tiek ņemta vērā augstsprieguma līnija un telefona kabelis, kas šķērso zemnieka zemi?

Atbild Valsts Zemes dienesta Preiļu nodaļas lauku zemju vērtētājs Valguts Viliņš:

— Ja zemi šķērso augstsprieguma līnija, tad, nosakot zemes kadastrālo vērtību, tiek ņemts vērā elektrolīnijas spriegumam atbilstošs joslas platums. Tā kā telefona kabelis atrodas zem zemes, tas kadastrālo vērtību neiespaido.

Vai zemes plānā ir jāuzrāda telefona kabelis, kas iet pa zemes apakšu?

Atbild Nekustamā īpašuma formēšanas biroja vadītājs Sandis Šķēps:

— Telefona kabeļi parasti ierakti gar lielo autoceļu malām, kas ir Latvijas Autoceļu direkcijas pārvaldīto ceļu joslās. Gadījumā, ja telefona kabelis tomēr šķērso īpašnieka zemi, zemes plānā tas ir jāuzrāda.

M.Dziesma

VĒSTULE «NOVADNIEKAM»

Neliksim šķēršļus

Pēc mūsu rīcībā esošās informācijas («Novadnieks»), a/s «Preiļu siers» izteikusi priekšlikumu pirkt un apsaimniekot Preiļu muižas apbūves kompleksu — Preiļu pili, parku, staļļa drupas.

Preiļu muižas apbūve ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, kas atrodas kritiskā tehniskā stāvoklī, un lielākā problēma ir varoša īpašnieka trūkums. Iecerētie a/s «Preiļu siers» plāni atbilst kultūras mantojuma aizsardzības interesēm, to realizācija sekmēs kultūras pieminekļa iekļaušanos pilsētas un novada saimnieciskajā un kultūras dzīvē. Ar gandarījumu varam atzīmēt, ka sarunās a/s «Preiļu siers» direktors Šņepsta kungs paudis gatavību ievērot ar kultūras pieminekļu aizsardzību saistītās prasības.

Aicinu Preiļu pilsētas domi nelikt šķēršļus a/s «Preiļu siers» aktivitātēm kultūras pieminekļu glābšanas jomā un labvēlīgi izlemt jautājumu par Preiļu muižas apbūves kompleksa nodošanu likumā noteiktajā kārtībā a/s «Preiļu siers» īpašumā. Šāds lēmums būtu vērtējams kā nozīmīgs pagrieziena punkts traģiskās nolemtības un fatālisma iezīmētajā Preiļu pils liktenī, apliecinot Preiļu pilsētas deputātu inteliģenci un patiesās rūpes par pilsētu ne tikai šodien, bet arī nākotnes skatījumā.

I.Stūre,
Preiļu rajona valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektore

Ak, mana baltā vidusskola...

Preiļu rajona skolu direktoru seminārs Līvānu 1. vidusskolā

Pēc nerakstīta likuma ik pa laikam rajona skolu direktori uz darba semināru pulcējas kādā no skolām, un šoreiz tā bija Līvānu 1. vidusskola, kura var pielikt punktu lielam ,svarīgam posmam — direktora atestācijai. Ja vispār skolās ir iespējams kaut ko novest līdz pilnībai, vai vismaz tai tuvoties, tad tas ir direktoru atestēšanas laiks. Un, ja uz šo brīdi skola nav mobilizējusi visus spēkus, tad var uzskatīt, ka tā to nespēj un nespēs nekad. No tāda viedokļa raugoties, Līvānu 1. vidusskola parādīja, kādai jābūt skolai, kuras direktore — Maija Kručiņina — atestācijā ieguvusi augstāko kategoriju.

Skola skaitļos

Šajā mācību gadā te mācās 1046 skolēni. Sākumskola atrodas Pastariņa (151 skolēns) un Laimiņas (234 skolēni) skolās. Strādā 79 pedagogi, 66 no viņiem ar augstāko izglītību, četri mācās augstskolās, strādā pieci maģistri. Mācības sākumskolā un pamatskolā notiek pēc Izglītības un zinātnes ministrijā apstiprinātā stundu plāna, bet vidusskola strādā pēc skolas izstrādātajām izglītības programmām. Skola piedāvā plašu valodu apguvi gan pamatkursa, gan profilkursa līmenī, gan kā trešo svešvalodu — angļu, vācu, franču. Vienlaicīgi ar pieciem obligātajiem valsts noteiktajiem mācību priekšmetiem skola piedāvā 20 izvēles kursus.

Ārpus stundām skolēni var strādāt skolēnu zinātniskajā biedrībā, parlamentā, piedalīties skolas avīzes izveidošanā, attīstīt savas dotības kapelā «Dunduriņš», ansamblī «Ceiruleits», dramatiskajā kolektīvā (trīs vecuma grupas), tautisko deju kolektīvā (dažādas vecuma grupas), ritmikā (visas vecuma grupas), ansamblī «Laimiņas», dambretē, sadzīves tradīcijās, korī (visās vecuma grupās). Skolā sporto, skola uztur kontaktus ar piecām citu rajonu vidusskolām, skolā uzņemtas videofilmas par sevi, skola izdod savu bijušo un esošo audzēkņu dzeju, un skolas audzēkņi dzied: «Ak, mana baltā vidusskola, tavs bērns tev uzticību sola» (Jura Kulakova mūzika, Austra Kalmiņa un Ilzes Vovkas vārdi.)

Citu direktoru acīm

Semināra dalībniekiem Līvānu 1. vidusskolas direktore Maija Kručiņina rādīja nevis klases ar datoriem, paraugstundas un ļoti gudru bērnu iegūtās vietas olimpiādēs, bet dažādas citas lietas, kas arī ir svarīga, neatņemama skolas sastāvdaļa, nodrošina tās laikmeta garam atbilstošu funkcionēšanu, rada savos audzēkņos patīkamas izjūtas. Vispirms jau skola pārsteidz ar to, ka tajā nav pārblīvētības. Līvānu 1. vidusskolas mākslinieciskais ietērps tapis mākslinieka iecerē, precīzāk, izstrādāts un īstenots dizaina projekts gaitenim, ēdamzālei, svinību zālei.

Direktores lepnums — Eiropas standarta logi ar vakuumpaketēm, katrs skolai izmaksājis 400 latus. Nomainīti 38 logi, tomēr tā esot tikai neliela daļa no visiem skolas logiem. Mūsdienīgi iekārtots skolas finansu centrs — grāmatvedība. Nopirkta pati modernākā grāmatvedības datorprogramma, kas ļauj skolas naudas maka turētājām strādāt ātri, precīzi un daudz.

Vairāk nekā 100 apmeklētāji dienā iegriežas skolas bibliotēkā. Ar automatizācijas projektu piedaloties Sorosa fonda konkursā, skola ieguva līdzekļus speciālajai bibliotēku datorprogrammai «Alise». To skola vēlējās arī tādēļ, ka «Alisi» izmanto augstskolu bibliotēkās, un skolēni jāiemāca ar datoru palīdzību atrast nepieciešamās grāmatas. Pilsētas dome skolas bibliotēkai piešķīra papildus darbinieku, kas strādā ar datoru.

Varbūt skolas lielais bērns atnācis uz skolu ar sāpošu sirdi, vai varbūt iemīlējies, un viņa jūtas prasās uz āru? Tam kalpo īpaša tāfele gaitenī, kas tā arī saucas «Domas katrai dienai». Atsevišķi iekārtots informācijas centrs. Tajā savākti materiāli par skolu, var noskatīties pašu uzņemtās videofilmas. Šeit atrodas visu izdevniecībās izdoto mācību līdzekļu paraugi, jauni izdevumi. Skolotāji tos izstudē un izlemj, vai izmantot mācību darbā. Jo skola gadā iepērk grāmatas apmēram par pieciem tūkstošiem latu, un ir svarīgi šo naudu iztērēt vērtīgu mācību līdzekļu iegādei.

Kā teica direktore, arī pārējās skolas var izmantot šī centra iespējas. Šajā centrā atrodas arī visu skolotāju personu lietas, ziņas par viņu izglītību un papildus mācīšanos, kā arī cita informācija. Šī centra vadītājs, filozofijas un vēstures skolotājs Ilmārs Zusāns nodarbojas ar skolotāju papildizglītības organizēšanu, kā arī ar skolēnu tālākas karjeras jautājumiem. Skolotāja vadībā darbojas skolēnu debašu klubs angļu valodā.

Perspektīvas

Maija Kručiņina informēja, ka paredzēta sākumskolas atdalīšana. Skolas nākotnes vīzija sadalīta pa posmiem — sākumskolas atdalīšana, pilsētas ģimnāzijas statusa iegūšana, 5. - 6. klašu atdalīšana, sešklasīgās Līvānu pamatskolas izveidošana, proģimnāzijas klašu izveidošana, valsts ģimnāzijas statusa iegūšana. Līvānos ir uzskaitīti bērni, kas mācības uzsāks uz nākošās tūkstošgades sliekšņa, kā arī 2002., 2003. gadā, un šī aina ir visai bēdīga. Sākumskolas klašu skaits samazināsies, līdz ar to jau tagad var prognozēt, cik sākumskolas skolotāju zaudēs darbu ap 2003. gadu, tamdēļ esot lietderīgi laicīgi veikt skolu atdalīšanas procesu, lai skolotāju kadru izvietošanā atrastu optimālo risinājumu.

Atraisīti, brīvi un radoši

Projektu nedēļa Līvānu 1. vidusskolā šogad nebija pārsteigums vai kampaņa, jo pie un ar projektiem skolā strādāja arī pērn un aizpērn. Šogad skolā tapušas piedāvātas apmēram astoņdesmit interesantas projektu tēmas. Divus no projektiem — «Mēs šajā pasaulē» (gatavoja 11.a klase) un «Mana ģimene» (6.c klase) varēja redzēt direktoru semināra dalībnieki.

Kā teica direktora vietniece mācību un audzināšanas darbā Inese Magdaļenoka, projektu nedēļa pierādīja, cik svarīgi ir celt skolēnu pašapziņu, un projekts kā metode šo iespēju dod. Zinātniski pētniecisko darbu konferencē, stāstot par saviem pētījumiem, skolēni teikuši: «Es esmu izdarījis atklājumu...», «Es pats uzrakstīju...», «Man ir laba diagramma, tiešām laba...», «Es gribu pierādīt...», «Lūk, man ir bagātīgs vizuālais materiāls — diagrammas, tabulas, herbārijs, augsnes paraugi, fotogrāfijas...», «Nu, ko jūs, zinātniski pētnieciskais darbs mums ir kā hobijs...»

Inese Magdaļenoka nolasīja skolēnu viedokļus par ieguvumu projektu nedēļā: guvu drosmi uzstāties auditorijas priekšā, uzzināju daudz jauna, iepriecinājām sevi ar padarīto, pārliecinājāmies, ka daudz ko spējam, novērtējām citus skolēnus, mēs nestrīdējāmies, mans ieguvums ir vēlēšanās darboties projektā vēl, mācījos aizstāvēt savu veikto darbu, mācījos strādāt grupā, biju patstāvīgs, guvu praktiskas iemaņas, iegūta prakse tālākām studijām, apguvu datoru, runājām mikrofonā, iestudējām traģēdiju, iemācījos vākt informāciju, ieguvām zināšanas, kā rīkoties netradicionālās situācijās, patika intervēt un tamlīdzīgi.

● Galvenā grāmatvede Ingūna Stikāne (no labās) skolu direktoriem stāsta par grāmatvedības programmu, ko Līvānu dome nopirkusi pilsētas skolām.

● Līvānu 1. vidusskolas direktore Maija Kručiņina rāda Eiropas standartiem atbilstošos logus skolas gaitenī. Un neslēpj ļoti dārgi izmaksājamu sapni — skolā redzēt tikai tādus logus.

● Zane Biķe un Jānis Auzāns gan stāstīja par mācībām ārzemju skolās, gan arī dziedāja un spēlēja. Zane dziedāja norvēģu valodā.

● Katrā skolā ir skolēnu iemīļota uzturēšanās vieta, Līvānu 1. vidusskolā tā ir starp stāviem. Te uzzināma pati jaunākā skolas informācija, te vienmēr kāds ir, kas apgalvo — mūsu skola ir uz okey!

Vidusskolas jaunieši ir pietiekami uzņēmīgi, lai varētu piedalīties dažādos konkursos, kuri tiek rīkoti, izvēloties pretendentus mācībām ārvalstu skolās. Skolēni ir mācījušies Vācijas, Norvēģijas, Nīderlandes, ASV un citu valstu skolās. Klātesošajiem bija iespēja noklausīties Zanes Biķes, Olgas Smirnovas, Jāņa Auzāna, Ulda Hļevicka stāstīto par skolām, mācībām tajās valstīs, kurās viņi bija uzturējušies.

Informācija

Semināra dalībniekiem pozitīvos iespaidus papildināja arī pusdienas mājīgajā skolas ēdnīcā, kurā skolēni ēd pie galdiem, kas klāti ar galdautiem, ansambļa «Ceiruleits» uzstāšanās, Pastariņa skolas apmeklēšana. Taču tajā paša laikā tika izpildīta arī visa seminārā paredzētā darba kārtība. Skolu valdes priekšsēdētājs Andris Zagorskis, kā arī citi darbinieki sniedza aktuālāko informāciju, bet Līvānu 1. vidusskolas direktore Maija Kručiņina runāja par direktoru atestāciju jau no personīgās pieredzes, pievērsa uzmanību lietām, kas atestācijas gaitā ir svarīgas.

L. Rancāne

● Skolas bibliotēkas vadītāja Silvija Siliņa stāsta par iespējām ar bibliotēkas programmas «Alise» palīdzību vienmēr saņemt informāciju par jaunāko literatūru citās pilsētas bibliotēkās. J.Silicka foto

LOPKOPĪBA

Par dzīvnieku un ganāmpulku reģistrēšanu

Mūsu valsts atrodas Eiropas centrā un tai ir ļoti izdevīgi iekļauties kopējā tirgus apritē. Latvijas lauksaimnieki spēj saražot daudz vairāk produkcijas nekā iedzīvotāji patērē, līdz ar to viņi ir ieinteresēti savu produkciju realizēt ārpus Latvijas (rietumos vai austrumos). Jau tagad Latvija saražoto lauksaimniecības produkciju realizē ES valstīs, taču šo tirgu regulē Eiropas Savienības direktīvas un, ja Latvija arī turpmāk vēlas eksportēt produktus, tai ir jāpilda direktīvās izvirzītās prasības, kā arī jānodrošina atbilstoša produkcijas kvalitāte. Līdzīga situācija būs austrumu zemēs.

ES likumdošana nosaka visu dzīvnieku reģistrāciju un apzīmēšanu, lai varētu izsekot produkcijas izcelsmei.

Pārmaiņu laiks mūsu valstī ir izjaucis iepriekšējo uzskaites sistēmu, tāpēc šobrīd ir svarīgi ieviest vienotu visu sugu dzīvnieku un ganāmpulku uzskaiti.

Tas dos iespēju:

1. **Veterinātajam dienestam** — nodrošināt precīzu veterināro uzraudzību dzīvnieku lipīgo, nelipīgo un parazitāro slimību gadījumos, uzraudzību par slimību likvidācijas pasākumu izpildi, veicinās no slimībām brīvu ganāmpulku veidošanu.

2. **Pārstrādes uzņēmumiem** — realizēt produkciju eksportam uz Eiropas Savienības valstīm un, jo vairāk tie varēs eksportēt, jo ražotāji varēs vairāk ražot un pārdot pārstrādātājiem.

3. **Precīzi uzskaitīt** vietējās izcelsmes lopkopības produkcijas daudzumu, nosakot gaļas un citu lopkopības produktu ieplūdi nelikumīgā veidā.

4. **Selekcionāriem** — saņemt precīzu informāciju, izsekot dzīvnieku kustībai un tādējādi uzlabot selekcijas darba kvalitāti.

5. **Produkcijas kvalitāti kontrolējošām organizācijām** — pārraudzīt ražotās produkcijas kvalitāti (no ražotāja fermā un pārstrādes uzņēmumā līdz patērētājam).

6. **Dzīvnieku labturības un veselības daļas speciālistiem** — uzraudzīt dzīvnieku turēšanas, kopšanas, ēdināšanas apstākļus.

Tikai precīza informācija par situāciju lopkopības produkcijas ražošanā var veicināt vietējā tirgus aizsardzību un eksporta attīstību.

Ganāmpulku reģistrēšana

Katram ganāmpulkam tiek piešķirts savs reģistra numurs, kas ietver valsts kodu LV un ganāmpulka numuru. Numurs sastāv no septiņiem cipariem, piemēram, LV 0000001. Apzīmējums **ir individuāls un neatkārtojas visā valsts teritorijā**. Ganāmpulka reģistra numurs ir iespiests uz pašlīmējošas uzlīmes, kura jāuzlīmē uz sausas virsmas kūtī labi redzamā vietā. Tas ļaus pārraugam, veterinārajam darbiniekam, mākslīgās apsēklošanas tehniķim nekļūdīgi zināt, kuru ganāmpulku apkalpo. Saimnieks varēs izmantot uzlīmes ražotās produkcijas, laboratorijas paraugu, kā arī cita veida marķējumiem. Uzlīmes varēs pasūtīt Rīgā valsts SIA «Valsts ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrā», Republikas laukumā 2, tālr. 7027006.

Dzīvnieku apzīmēšana

Apzīmēšana tiek veikta **atbilstoši Ministru kabineta 13.01.1998. gadā apstiprinātiem noteikumiem Nr. 10 «Dzīvnieku un ganāmpulku reģistrēšanas noteikumi»**.

Pēc ganāmpulku reģistrēšanas tiek izveidots ganāmpulku un dzīvnieku reģistrs, uz kura pamata dzīvniekam piešķir identitātes numuru. Latvijas valstī izmantos tikai Zemkopības ministrijas atzītas krotālijas. Apzīmējums jāieliek atbilstoši katras dzīvnieku sugas apzīmēšanas instrukcijai.

Kas apzīmēs dzīvniekus?

Apzīmēšana notiek vairākos posmos. 1998. gadā reģistrēs visu sugu dzīvniekus un apzīmēs liellopus. Turpmākajos gados tiks apzīmētas cūkas, aitas un kazas.

Apzīmēšanu veic sertificēts speciālists. Šīs personas nosūtīs informāciju par reģistrētajiem ganāmpulkiem un dzīvniekiem datu apstrādes centriem.

Ganāmpulka īpašnieka atbildība

1. Dzīvnieku īpašniekiem jāsniedz precīzas ziņas reģistrētājam, jāreģistrē visu sugu dzīvnieki, Latvijas Republikas likumdošanas noteiktajā kārtībā pēc Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 9. nodaļas 107. panta («Dzīvnieku slēpšana un izvairīšanās no to uzskaites»), par dzīvnieku slēpšanu īpašniekam var uzlikt naudas sodu.

2. Ielikto krotāliju aizliegts bojāt, izņemt vai nomainīt.

3. Lai uzturētu izveidoto ganāmpulku un dzīvnieku reģistru, ganāmpulku īpašniekiem reizi mēnesī, instrukcijā noteiktajā kārtībā būs jāsniedz speciālistiem ziņas par dzīvnieku dzimšanu, pārdošanu, pirkšanu, nobeigšanos un citām izmaiņām.

4. **No novietnes, kurā nebūs reģistrēti un apzīmēti dzīvnieki, nedrīkstēs pārdot pienu, gaļu un dzīvus dzīvniekus.** (Ministru kabineta noteikumi Nr. 10, pieņemti 13.01.1998.)

Rajona lauksaimniecības departaments nozīmējis atbildīgās personas darba veikšanai. Pagastos tie ir vai nu lauksaimniecības organizatori vai lopkopības pārraugi. Ganāmpulku īpašniekiem jābūt saprotošiem un pretimnākošiem pasākuma veikšanā.

Rajona lauksaimniecības departaments

NETRADICIONĀLI SAIMNIEKOŠANAS VEIDI

Latvijā sēnes aug visu gadu

Ja laucinieks nevar nopelnīt iztikšanu ar tradicionāliem saimniekošanas veidiem, viņam nākas darīt ko tādu, ko vectētiņi noteikti nosauktu par māžošanos, piemēram, audzēt sēnes. Turklāt par šo māžošanos Zemkopības ministrija (ZM) 1998. gadā iecerējusi maksāt subsīdijas.

Subsidēs arī sēņu audzētājus

ZM Lauksaimniecības stratēģijas un kooperācijas departamenta augkopības nodaļas vecākā referente Iveta Ozoliņa uzskata, ka sēņu audzēšana Latvijā ir perspektīva nozare. «Mūsu iekšējais tirgus ar pašmāju sēnēm nav piepildīts. Turklāt Latvijā audzētās sēnes ir daudz kvalitatīvākas par tām, kas ievestas no tālām zemēm,» secina I.Ozoliņa.

Valsts ar subsīdijām paredzējusi atbalstīt lauksaimniecības netradicionālo nozaru un alternatīvo nodarbošanās veidu attīstību, tajā skaitā arī sēņu audzēšanu. Subsidēšana tiks veikta līdz 30 procentu apmērā no dokumentāri pierādītiem un ar attiecīgo nozaru speciālistiem un ekspertiem saskaņotiem izdevumiem.

Kaprīzie šampinjoni

Apmēram pirms 10 gadiem Latviju bija pārņēmis šampinjonu bums. Uzņēmīgākie un avangardiskākie ļaudis, kopskaitā apmēram 200, ķērās pie šo tolaik mazpazīstamo sēņu audzēšanas. Taču līdz šodienai uzticīgi sniegbaltajām sēnēm palikuši vairs tikai nedaudzi, jo šampinjoni izrādījās samērā grūti apgūstama kultūra.

Uzņēmums «Micos» šobrīd ir spēcīgākais šampinjonu ražotājs. Tā īpašnieki pirms 10 gadiem novembra vidū noīrēja Babītē pamestu dārzeņu glabātavu un mazpamazām vien pārbūvēja to par rūpniecisku sēņu ražotni. Lai to paveiktu, nācies ņemt pat G-24 kredītu.

«Micos» palīdz audzēt šampinjonus arī Latvijas zemniekiem, apgādājot viņus ar sagatavotu substrātu (tas gatavots no salmiem, zirgu un vistu mēsliem, mitrināts, sterilizēts, bagātināts, stingri ievērojot tehnoloģiskās prasības), kurā iesēts no Francijas atvests pirmklasīgs šampinjonu micēlijs. Kad sēnes būs izaugušas (šampinjoni aug apmēram 34 dienas), «Micos» pieņem atpakaļ gatavo produkciju.

Laukos ir daudz pamestu ēku — pagrabu, kūšu, dārzeņu glabātavu, kuras varētu lieliski izmantot sēņu audzēšanai. No katra kvadrātmetra var iegūt vismaz 10-15 kilogramus sēņu.

Austersēnes uz palodzes

Franči par austersēnēm maksājot četras reizes vairāk nekā par šampinjoniem, jo tās esot ne tikai garšīgas, bet arī ļoti vērtīgas. Austersēņu speciālisti teic, ka tās satur unikālu vitamīnu kompleksu (galvenokārt B un C), mikroelementus, kas veicina holesterīna daudzuma samazināšanos asinīs, organisma pretošanos vīrusu un baktēriju izraisītajām infekcijām. Šo sēņu lietošana veicina radioaktīvo vielu un smago metālu izvadīšanu no organisma, tās aizkavē vēža šūnu rašanos. Uzturā tās var lietot svaigas, ceptas (piemēram, karbonāžu veidā), sutinātas, vārītas, kaltētas un marinētas.

Latvijā austersēnes audzē daži entuziasti, taču, kā prognozē SIA «Solitons» direktors Valentīns Grehovs, pēc gada arī mūsu valstī tas būšot tikpat pazīstamas kā šampinjoni. Latvijas tirgū gan tās neesot dārgākas par šampinjoniem.

«Austersēnes intereses pēc var audzēt pat stikla trīslitru burkā uz palodzes, taču, ja grib to darīt rūpniecisko apmēros, tad vajadzīgs īpašs tehniskais nodrošinājums. Austersēnēm patīk mitrs un silts klimats, gaisma un svaigs gaiss. Vislielākos ražošanas izdevumus veido tieši milzīgais elektroenerģijas patēriņš,» stāsta V.Grehovs.

Šiitake uz alkšņu bluķīšiem

Brīvdabā šiitake sēnes aug Japānā un Dienvidaustrumu Āzijā. Senos laikos šiitake sēņu ēšana bija tikai imperatoru ģimenes un samuraju privilēģija. Tādēļ vēl līdz šim šiitake dēvē par samuraju sēni. SIA «Baltijas šiitake sēne» koordinatore Gunta Karnīte teic, ka šiitake sēnes ir bijušas vienas no pirmajām, kuras cilvēki iemācījās audzēt plantācijās.

Latvijā šiitake pazīst kopš 1991. gada. «Pirmos sējumus entuziasti izdarīja 1992. gadā, bet tikai 1997. gadā ieguva pirmās cik necik vērā ņemamās ražas. Šobrīd var teikt, ka esam apguvuši šo sēņu audzēšanas tehnoloģiju, kas ir izstrādāta Ziemeļamerikā,» stāsta G.Karnīte.

SIA «Baltijas šiitake sēnes» iegūst savu eksotisko produkciju īpaši izvēlētās un Latvijas Universitātes speciālistu regulāri kontrolētās sēņu audzētavās, kuras ir izvietotas nepiesārņotos Latvijas rajonos, ezeru vai mazu upīšu tuvumā, vietās ar maigu un mitru mikroklimatu. Šīs sēnes ir iespējams audzēt gan brīvā dabā, gan arī telpās uz alkšņu bluķīšiem, nelietojot nekādus herbicīdus vai pesticīdus.

Kā rakstīts literatūrā, šiitake satur daudz olbaltumvielu, D vitamīnu un minerālsāļus. Šiitake sēnēs ir maz kaloriju, zema nātrija koncentrācija. Īpašs polisaharīds, lenināns, kuru satur šiitake sēnes, kavē aterosklerozes, ļaundabīgo audzēju un vīrusa slimību attīstību, stiprina organisma imūnsistēmu. Bet pēc garšas — šī sēne ir delikatese. Dzeltenbrūnajām, gaļīgajām šiitake sēnēm ir īpatnēja vienreizēja garša ar ķiploku — riekstu aromātu.

Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes speciālisti ir nolēmuši veikt pētījumus, ar ko atšķiras Latvijas šiitake no citur audzētām. «Manuprāt, tā kā Latvijā ir tīra vide, iespējams, ka tieši mūsu sēnēm būs visvērtīgākās īpašības,» piebilst G.Karnīte.

Ilze Šteinfelde *(NRA)*

AUGKOPĪBA

Sliekas un ekoloģija

Daudzi sliekas uzskata tikai par ēsmu zivīm. Patiesībā sliekas ir mūsu labklājības un veselības garants. Tās barojas ar augu atliekām, kuras, izlaižot caur zarnu traktu, sadala, pārstrādā augiem uzņemamā formā un sajauc ar zemi. Slieku nopelns ir arī tas, ka komposti pēc neilga laika pārvēršas birstošā, irdenā masā, kura slieku eksrementu dēļ satur visvērīgākās humusu formas ar mikrobiloģisku aktivitāti.

Rokoties zemē, sliekas pārtiek ne tikai no trūdvielām, bet reizē apēd arī baktērijas, sēnes, tostarp patogēnās (slimību izraisošās) ar to sporām, kā arī zemākos dzīvos organismus un nematodes. Baktēriju skaits vienā gramā iekoptas augsnes ir milzīgs — līdz 3 miljardiem, un to masa viena hektāra aramkārtā sasniedz 5-10 tonnas. Šī mikroflora un fauna no slieku organisma izdalās kā koproliti, kuri tieši arī ir augsnes auglības devēji. Tie satur visdažādākos fermentus, antibiotikas, aminoskābes, vitamīnus un citas bioloģiski aktīvas vielas, kuras, savstarpēji iedarbojoties, atveseļo patogēno mikrofloru. Viena hektāra platībā atrodas vidēji 20 miljoni slieku (līdz pat 200 milj.!) ar masu 2-5 tonnas. Humusa saturs koprolitos ir 11-15%, kas paaugstina augsnes auglību labāk nekā kūtsmēsli.

Otrs slieku nopelns ir tas, ka tās irdina, meliorē un uzlabo augsnes struktūru. Vasaras sezonas laikā 100 sliekas vienā m^2 augsnes izveido savas aliņas 1 km garumā, veicot līdz ar to augšminētās operācijas. Konstatēts, ka diennakts laikā slieka caur zarnu traktu izlaiž tik daudz augsnes, cik pati sver. Pieņemot vidējo sliekas svaru 0,5 g un to skaitu 100 gab./m^2 (tas ir tikai 1 miljons slieku 1 hektārā), izrēķinām, ka diennaktī to «ražība» ir 50 g/m^2 jeb 0,5 t/ha. Tā kā slieku aktīva darbība gadā ilgst apmēram 200 dienas, tad masa, ko sliekas izlaiž caur savu organismu, sastāda 10 kg/m^2 (100 t/ha). Vai gan ar jebkādiem moderniem līdzekļiem gada laikā augsnē var iestrādāt tādu humusa daudzumu? Nē, nekādi agromelioratīvie paņēmieni nespēj veikt slieku darbu!

No iepriekš minētajiem piemēriem redzams, ka tieši sliekas ir dabīgs augsnes veselības un auglības faktors. Baisi atcerēties laiku, kad galvenokārt minerālmēslus uzskatīja par ražības palielinātājiem, sevišķi iestrādājot amonjaku un amonija sāļus, kā arī ķimikālijas, kuras iznīcināja sliekas un augsnes mikrofloru, mākslīgi radot augsnes degradēšanos un ūdeņu piesārņošanu. Tāda mirusi augsne atdzīvojas ārkārtīgi lēni, apmēram 1 cm 100 gados. Paātrināt šo procesu var vienīgi augsnē ieviešot sliekas. Jo vairāk slieku, jo ātrāk atspirgs un uzlabosies augsne.

Ikreiz, kad redzu makšķernieku uzvelkam slieku uz āķa, man jādomā, cik daudz laba šī sliecina būtu paveikusi viņa dārzā, daudz vērtīgākus darbus, nekā noķert zivi.

J.Vasarietis

Satiksmes negadījumos cieš velosipēdisti un pajūgu braucēji

Pēc rajona ceļu policijas informācijas pagājušajā gadā uz rajona ceļiem notikuši seši ceļu satiksmes negadījumi, kuros vainīgi izrādījušies velosipēdisti un zirga pajūga vadītāji. Ir bojā gājušie, ir cietušie.

■ 5. novembrī pajūga vadītājs J.Utināns no Rušonas pagasta Preiļos, braucot pa Aglonas ielu, aizķēra pie krustojuma stāvošo automašīnu Mazda. Pajūga vadītājs bija alkohola reibumā.

■ Pērnā gada 20. martā Līvānos uz Rīgas ielas velosipēdists Ē.Vindulis šķērsoja ceļu tuvu braucošai automašīnai. Negadījuma rezultātā velosipēdists guva smagas traumas un pa ceļam un slimnīcu mira.

■ 13. augustā velosipēdists D.Stikāns no Stabulnieku pagasta ceļa Viļāni-Preiļi-Špoģi 19. kilometrā negaidīti šķērsoja ceļu un viņam uzbrauca virsū automašīna VAZ 21011. Velosipēdists guva ievainojumus.

■ 27. septembrī līvānietis O.Baltmanis brauca pa šoseju Rīga-Daugavpils ar velosipēdu, kuram nebija gaismas atstarotāju. Mainoties ar pretimbraucošo automašīnu, VAZ 2121 vadītājs nepamanīja velosipēdistu un notrieca viņu.

■ 3. oktobrī J.Baļodis Preiļu centrālajā krustojumā sadūrās ar automašīnu SAAB 900. Mopēdists neievēroja satiksmes noteikumus.

■ 14. novembrī Līvānos, braucot pa Rīgas ielu ar velosipēdu, iereibušais velosipēda vadītājs A.Usāns krita no velosipēda. Aizmugurē braucošā automašīna pārbrauca pāri velosipēdam. Laimīgā kārtā velosipēdists nenokļuva zem automašīnas riteņiem.

■ Līdzīgi satiksmes negadījumi turpinās arī šogad. 6. februārī velosipēdists G.Kručiņins brauca pa ceļu Preiļi-Līvāni un neievēroja satiksmes noteikumos noteikto attālumu no brauktuves malas. Rezultātā viņu aizķēra garāmbraucošā automašīna Mazda 323.

Atceries! Gaismu atstarojoši elementi tavā apģērbā un aksesuāros ļauj transporta līdzekļa vadītājam tevi laikus pamanīt. Braucot ar velosipēdu vai mopēdu, uzvelc spilgtas krāsas apģērbu ar gaismas atstarotājiem, kas ļauj citu transporta līdzekļu vadītājiem tevi laikus pamanīt!

Šos ceļu satiksmes negadījumus, kurus izraisījuši velosipēdisti vai zirga pajūgu vadītāji, «Novadnieks» lūdza komentēt rajona ceļu policijas priekšnieka vietnieku Jāni Sparānu.

— Laukā ir pavasaris. Un velosipēdistu, mopēdistu un pajūgu uz ielām un ceļiem kļūst arvien vairāk. Taču visbēdīgākais šajā lietā ir tas, ka tikai retos gadījumos velosipēdi un pajūgi ir aprīkoti tā, kā to prasa ceļu satiksmes noteikumi.

Domāju, ka lielākā daļa autovadītāju pieredzējuši gadījumus, kad naktīs vai krēslas stundās kaut kur ceļa malā gluži kā rēgs parādās velosipēdists vai pajūga braucējs. Protams, bez jebkādiem gaismas atstarotājiem. Sevišķi bīstami šādi «klīstošie holandieši» ir tajos brīžos, kad jāmainās ar pretimbraucošiem transporta līdzekļiem — velosipēdus un pajūgus tad gluži vienkārši nevar pamanīt.

Iepriekš minētie ceļu satiksmes negadījumi liecina arī par to, ka liela daļa velosipēdistu un pajūgu braucēju uzskata, ka var doties ceļā arī iereibuši. Ir bijis tā, ka policistiem jārūpējas par sienu zirgam, kamēr iereibušais saimnieks «atpūšas» policijā.

Diemžēl statistika rāda, ka cilvēki nemācās no citu un pat savām kļūdām. Tāpēc ir vērts vēlreiz atgādināt, kas teikts ceļu satiksmes noteikumos.

162. punkts. Velosipēdam jābūt aprīkotam ar bremzēm, skaņas signālu un gaismas atstarotājiem: priekšpusē — baltu, aizmugurē — sarkanu, abos sānos (uz riteņu spieķiem) — diviem oranžiem (dzelteniem).

Velosipēdu un mopēdu piekabēm aizmugurē jābūt sarkanam gaismas atstarotājam.

163. punkts. Braucot ar mopēdu, jebkurā diennakts laikā priekšpusē jābūt iedegtam baltam vai dzeltenam tuvās gaismas lukturim, bet aizmugurē — sarkanam gaismas lukturim.

172. punkts. Braucot pa ceļiem diennakts tumšajā laikā vai nepietiekamas redzamības apstākļos, pajūga priekšā jābūt baltiem, bet aizmugurē — sarkaniem gaismas atstarotājiem, kas novietoti labi redzamā vietā un apzīmē pajūga gabarītus platumā. Aizliegts aizsegt gaismas atstarotājus.

Materiālu sagatavoja L.Kirillova
J.Silicka foto

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra informē

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra informē, ka, pamatojoties uz likumu «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli», no 1997. gada tiek aprēķināts un ieturēts ienākuma nodoklis no slimības pabalstiem un no pensijām virs 1200 latiem gadā.

Šī gada martā visi iedzīvotāji, kuriem 1997. gadā no izmaksātā slimības pabalsta vai pensijas aprēķināts, ieturēts un budžetā ieskaitīts iedzīvotāju ienākuma nodoklis, pa pastu saņems paziņojumu par aprēķināto, ieturēto un budžetā pārskaitīto iedzīvotāju ienākuma nodokli ienākumu gūšanas vietā.

Līdz šim katrs strādājošais savā darba vietā saņēma paziņojumu par aprēķināto un ieturēto iedzīvotāju ienākuma nodokli, kas tika aprēķināts no darba algas. Turpmāk paziņojums par aprēķināto, ieturēto un budžetā pārskaitīto iedzīvotāju ienākuma nodokli, kas ieturēts arī no slimības pabalstiem un pensijām virs 1200 latiem gadā, tiks izsūtīts pa pastu katra gada februārī.

Saņemot abus šos paziņojumus, jāpievērš uzmanība ieturēto nodokļu summām. Ja ir radusies ienākuma nodokļa ieturējuma pārmaksa, tad paziņojums par ienākuma nodokli, kas ieturēts no slimības pabalsta, kopā ar paziņojumu par ienākuma nodokli, kas ieturēts no darba algas un ko izsniedz darba vieta, jāiesniedz savas dzīves vietas Valsts ieņēmumu dienesta nodaļā līdz šī gada 1. aprīlim.

Neskaidru jautājumu vai kļūdaini aprēķinātu summu gadījumā lūdzam interesēties sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu filiālē, kas atrodas Preiļos, Paulāna ielā 3a, 3. stāvā 11. kabinetā. Varat arī zvanīt, telefoni 22382, 22282.

G.Veita,
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras sabiedriskās saskarsmes daļas vadītāja

LITERATŪRAS APSKATS

26. martā rajona galvenās bibliotēkas lasītavā — jauno grāmatu diena

Vispārīgā nodaļa

Kas, kur, kad. *Enciklopēdija lieliem un maziem. 12. sējums.*

V.Langbeins. Sfinksu sindroms.

Mana īpašuma gada rokasgrāmata (2).

Nezināmais par zināmo. *Vēsture, hipotēzes, atklājumi (palīgs skolai).*

Tava labākā grāmata par Latviju. *109 jaut. un atbildes. 2. grāmata.*

Tāvu zemes kalendārs, 1998.

Filozofija. Psiholoģija. Loģika. Ētika.

Antīkā un viduslaiku filozofija. *Mācību līdzeklis.*

Š.Bērta. Kā pieteikties darbā?

M.Dimbe. Nostradams. Dzīve un pareģojumi.

Dž.Grejs. Marss un Venēra attiecību skaistums. *Psiholoģa padomi, kā salīgt mieru ar pretējo dzimumu.*

Karmiskā medicīna. *Jaunā enerģiju grāmata.*

Š.Sondersa. Sievietes un stress.

P.Stelps. Pēcpusdienas sarunas. *Par kultūru. Par izglītību. Par valsti.*

Sabiedriskās zinātnes

Autortiesības. Rokasgrāmata.

V.Bahanovskis. Praktiskā lietvedība. *Rokasgrāmata.*

I.Beļickis. Izglītības alternatīvās teorijas.

I.Briede. Bankas noguldījumi un aizdevumi, to raksturojums un kontrole.

B.Eglīte. Šīs spēles noteikumi.

Ekonomisko terminu vārdnīca uzņēmējdarbībai (latviešu - angļu).

I.Forands. Personālvadība.

G.Guljota. Kokaina karaļi.

Juridisko terminu vārdnīca uzņēmējdarbībai.

G.Libermanis. Starptautiskie ekonomiskie sakari un Latvija.

Normatīvie dokumenti tirdzniecībā.

E.Smits. Nacionālā identitāte.

R.Špalleka. Māmiņ, vai tu mani mīli?

Vispārējā ekonomiskās darbības klasifikācija, 1.sēj.

Viss par izglītību ārzemēs.

Valodniecība

L.Čerfase. Latīņu spārnotie izteicieni.

Latviešu - franču sarunvārdnīca.

Latviešu valoda - esamība, vide, konteksti. *1997. g. marta: konferences materiāli.*

Latviešu valodas prasmes līmenis/I.

Latviešu žargonu vārdnīca.

A.Zeltkalna. Palīgs latviešu valodas apguvē. *Vingrinājumu krājums 7.-12. kl.*

Matemātika. Dabaszinātnes.

D.Aldertons. Dekoratīvie putni. *Īsumā par putniem.*

G.Brāzma. Evolucionārās bioloģijas pamati. *Māc. līdz.*

M.Buiķis. Matemātika. *Definīcijas, formulas, aprēķinu algoritmi. Vec. klašu skol., stud.*

A.Grava. Ģeometrija 11. un 12. klasei (profilkurss).

A.Grava. Planimetrija 10.-12. kl. *Eksperim. māc. grām.*

J.Krūze. Logaritmiskie pārveidojumi, vienādojumi, nevienādības un sistēmas. *Eksperim. māc. līdz. vidussk.*

M.Kusiņa. Šūna un organisms. *Māc. līdz.*

Nevienādību pierādīšanas metodes. *Eksperim. māc. līdz.*

K.Šteiners. Augstākā matemātika. *Lekciju konspekts inženierzinātņu un dabaszinātņu stud.*

Lietišķās zinātnes

P.Akmens. Ēku apkure un ventilācija.

Amatu mācība pamatskolai.

M.Detlavs. Ieskats datoru pasaulē.

Elektroenerģētiskā pamatterminu skaidrojošā vārdnīca. *734 termini ar ekvivalentiem angļu, krievu un vācu val.*

L.Kops. Būvkoks.

Mājas darbiņu noslēpumi.

Dz.Šulce. Dāma un auto.

Medicīna

I.Adamaite. Kurp slēpjas atkarība? *5.-9. kl. skolēniem par narkotiskajām vielām.*

P.Ķīle. Grāmata topošai mātei.

G.Māstertnos. Citas sievietes seksuālie noslēpumi.

S.Ozollapa. Veselīgas dzīvesziņas noslēpumi.

B.Plūme. Veselības, jaunības un ilga mūža noslēpumi.

M.Sauka. Es kļūstu pieaudzis. *Izziņas materiāls 9-12 gadīgajiem par cilvēka attīstību.*

Lauksaimniecība

B.Fogls. Ja mājās ir suns. *Īsumā par suni.*

Māksla

Likteņstāsti. 13. grām.

V.Lindenberga u.c. Gadsimtu skaņulokā.

V.Nadziņa. Mājturība. Etnogrāfiskie izšuvumi. Kompozīcija. *Māc. līdz. 5.-9. kl.*

K.Sebris. Mīļā meļa memuāri. *Atziņas, atmiņas un vērojumi K.Sebra rakstos un intervijās.*

Sports

J.Grants. Fiziskā audzināšana, sports un vesels bērns.

Literatūrzinātne

A.Ambote. Senā Grieķija. *Eksperim. māc. līdz.*

A.Kubuliņa. Vizma Belševica. *Monogrāfija.*

J.Rudzītis. Vērtiborientējoši uzdevumi literatūras apguvei, 5.-12. kl.

Vēsture

J.Akuraters. Dienu atspīdumi. *Revolūcijas atmiņu grām.*

Ar bērna acīm. *Vienpadsmitgadīgās Nitas zīmējumi, kas sūtīti no Sibīrijas uz Latviju.*

Arheoloģija un etnogrāfija. *16. un 18. laid. Baltijas zvaigznes likteņgriežos: politiskas, ekonomiskas un tiesiskas starptautiskās sadarbības problēmas uz XXI gadu simteņa sliekšņa.*

E.Berklavs. Zināt un neaizmirst.

L.Bērziņa. Ko tu man gribēji teikt, Dienvidu zeme? *Atmiņu skicējumi.*

F.Cielēns. Laikmetu atmiņā. *Atmiņas un atziņas. 1. grām. No bezvēstures tautas līdz pilntiesīgai nācijai.*

Jauno laiku vēsture, 17.-19. gs. *Eksperim. māc. līdz. pamatskolām.*

I.Ķēniņš. Latvijas vēsturē, 20. gadsimts. *Eksperim. māc. līdz.*

J.Labsvīrs. Kurp ejam? 2.d. *Atmiņas un pārdomas.*

Pasaules vēsture. *Eksperim. māc. grām. 1.d. Senie laiki. 3.d. Jaunie laiki.*

V.Pāvulāne u. c. Aizvēsture un seno laiku vēsture. *Eksperim. māc. līdz. pamatsk.*

T.Puisāns. Vēstures mozaīka.

Latviešu daiļliteratūra

R.Ādmīdiņš. Vienu reizi mūžā: gandrīz nenopietni atmiņu uzplaiksnījumi.

A.Auziņš. Varbūt pasmaidīsim. Deviņdesmitie gadi.

D.Dreika. Krimināletides.

A.Eglojs. Varaveiksna. *Dzejūļu sakūpojums.*

L.Gundars. Cukura nams.

V.Locs - Vaideāns. Myuža dīnas.

O.Mauriņš. Ievziedu mīlestība.

K.Mednis. Ōbeles stōsts.

N.Neikšinīts. Myura kolns.

P.Paegle. Māls. Dzeja.

E.Raups. 33 mīklaini dzīves gadi un dzejoļi.

A.Ruņģis. Izmirstošas tautas valodā! Pēckomunisma posms, salaupītā izlaupīšana. *Miniatūras.*

O.Slišāns. Šērve jeb kur tavi ideāli? *Eisfeletoni, ironeskas, navolūdas, nadzejūļi.*

L.Stroda. Mans laiks. *Dzejoļu izlase.*

A.Vējāns. Andra Vējāna 33 mūža atspulgi dzejā un dzīves ievadstāsts.

Ārzemju daļliteratūra

S.Brauns. Spoguļtēls.

H.Fosness. Psalmi ceļojuma beigās.

J.Gorders. Pasjansa noslēpumi.

E.Hemingvejs. Ēdenes dārzs.

Jāņtārpiņu gaisma. *Japāņu haiku izlase.*

A.Kamī. Krišana. Trimda un valstība.

A.Kineo. Kā upe plūst. *Stāsts par dženteimeņa un mūziķa Frānsisa Tradžana dzīvi un dažkārt slepenajiem piedzīvojumiem.*

D.Koreckis. Bandinieks augstā spēlē.

K.Lūiss. Princis Kaspians. *Pasaka.*

Dž.Maknota. Paradīze. 1. un 2. grām.

Dž.Maknota. Pati pilnība.

E.Russo. Dzimis Sicīlijā.

T.Sevidžs. Valentīns.

A.Strindbergs. Sarkanā istaba.

Traģisks gadījums. *Krājums.*

Ž.Verns. Ceļojums uz zemes centru.

K.Vonnegūts. Māte nakts.

Aicinām piedalīties konkursā «Mura klubiņš»!

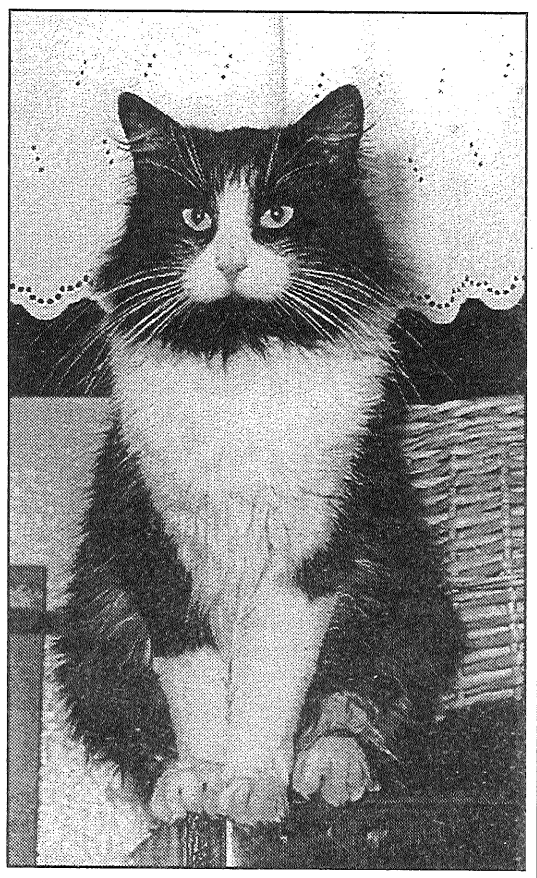

Mjau! Esmu Muris. Preilietis. Labākajos gados. Man pieder māja. Ir arī saimniecības vadītāja. Apmēram divu gadu laikā izdevās viņu pieradināt pie kārtības. Gandrīz sirmas spalvas dabūju, toties tagad varu gulēt skapī, skapjaugšā, grozos. Pamodināt jelkurā nakts stundā un pieprasīt atvērt ārdurvis, kad mēnesnīcā uz ielas ieraugu daiļu kaķenīti. Nu, jūs jau saprotat, ko es domāju. Viņa man pērk svaigas akniņas, vitamīnus, iesēj kaķu zāles, gādā šampūnus, nu, visādas tamlīdzīgas lietas. Sarok baldriānu saknes. Sagādā zivis.Vislabāk man garšo menca. Ārstē ievainojumus. Uzaicina fotogrāfu. Šeit esmu redzams, kad manas ūsas sasniedza 13 centimetru garumu. Saka, ka rekordgaras. Bet ne jau par to ir runa.

Esmu nodibinājis «Mura klubiņu». Neklātienes. Uz to aicinu visus un visādus dzīvniekus un dzīvnieciņus. Nu, ne jau ierasties personīgi, bet atsūtīt savu fotogrāfiju. Lielu vai mazu, melni baltu vai krāsainu. Un, ja var, arī kādu stāstījumu par sevi. Var par saviem varoņdarbiem. Par blēņām. Par smalku uzvedību. Vai par ceļojumu. Vienalga, vai tu esi runcis, kaķenīte (mmmm!), jūrascūciņa, kanārijputniņš (ņam, ņam), suņu kungs (šščččš!) vai kundzīte (šščččš!), pērtiķis, vāvere, kumeļš, kazlēns, kaza (ak vai, cik briesmīgi daudz neēdamu dzīvnieku ir pasaulē), sivēns, telēns, zoss, nu, vienvārdsakot, kārtīgs radījums ar asti, nagiem vai ragiem un ja tu esi saviem saimniekiem mīļdzīvnieciņš, sūti vien savu foto «Mura klubiņam».

Manam klubiņam ir sponsors! «Novadnieks»! Bet tas nozīmē — katra mēneša beigās balva par jaukāko mīļdzīvnieciņa fotogrāfiju. Palieku gaidot. Jūsu Muris «Mura klubiņā». Mjau!

P.S. «Novadnieka» redakcijas piebilde. ***Mīļdzīvnieciņu fotogrāfijas sūtīt «Novadniekam», Aglonas ielā 1, Preiļos, LV - 5301. Fotogrāfijas pēc publicēšanas varēs saņemt atpakaļ.***

ANEKDOTES

Gailis pa logu ielaižas istabā un nosēžas uz galda, kur bļodā ar kājām gaisā guļ cepts kolēģis vīna mērcē. Viņš uztraukts konstatē: «Tad tā tiešām ir taisnība! Alkohols nogalina!»

* * *

Satiekas biezo sievas. Viena saka:

— Vai atceries to kleitu, kas man vakarā bija mugurā pieņemšanā pie sūtņa un kurai šķēlums priekšā, aizmugurē un abos sānos? Es noskaidroju, — tā, izrādās, bija josta.

* * *

Nodokļu inspekcija saņem vēstuli no biezā: «Mani moka sirdsapziņa, ka esmu apkrāpis valsti. Nosūtu jums 100 miljonus. Ja vēl nevarēšu gulēt, nosūtīšu pārējo!»

* * *

Ābrams uz ielas satiek Iciku, kurš brauc ar dāmu velosipēdu. Ābrams pārsteigts jautā:

— Kāpēc tu vizinies ar dāmu velosipēdu, jucis esi, vai?

— Redzi, satiku Sāru. Viņa teica, ka es tai ļoti patīkot, un uzaicināja ciemos. Mēs garšīgi paēdām, iedzērām, tad viņa man piekļāvās un teica: «Es tev atdošu pašu dārgāko!» Nu, es paskatījos visapkārt un paņēmu velosipēdu.

* * *

Sieva izklaidējas ar jaunu desantnieku. Negaidot atgriežas vīrs, desantnieks paslēpjas uz balkona. Ārā auksts, desantnieks neiztur un, ienācis istabā, saka:

— Atvainojiet par traucējumu! Notiek svarīgi manevri, manu izpletni vējš aizpūta sānis, un man nācās piezemēties uz jūsu balkona.

Sieva samulst, bet vīrs mierīgi atbild:

—Viss kārtībā, tagad notiek vēl trakākas lietas! Vakar, kad mans draugs pārnāca mājās, viņa tualetē viens ģeologs meklēja naftu.

* * *

Viesos atnākusi ģimenes draudzene, un māte saka dēlēnam:

— Noskūpsti tanti!

— Negribu! Es jau reiz redzēju, kādu pļauku dabūja tētis, kad viņš gribēja to izdarīt!

Sporta kluba «Cerība» ziemas atklātais čempionāts vieglatlētikā

1998. gada 21. martā Daugavpilī notika ziemas atklātais čempionāts vieglatlētikā.

Uzvarētāju rezultāti:

«A» grupas jaunietes:

1. 50 m skrējiens — Jevģenija Popmane (Riebiņi) — 7.8.
2. 55 m/b skrējiens — Jevģenija Popmane (Riebiņi) — 11.3.
3. 100 m skrējiens — Jūlija Šalajeva (Daugavpils) — 3.22,1.
4. 1 km soļošana — Zoja Smirnova (Līvāni) — 4.52,8.
5. Tāllēkšana — Kristīne Beinaroviča (Daugavpils) — 5.19.
6. Trīssoļlēkšana — Kristīne Beinaroviča (Daugavpils) — 10.90.
7. Augstlēkšana — Jevģenija Popmane (Riebiņi) — 1.50.

«B» grupas jaunietes:

1. 50 m skrējiens — Žanna Sorokina (Riebiņi) — 7.5.
2. 55 m/b skrējiens — Žanna Sorokina (Riebiņi) —m10.3.
3. 1000 m skrējiens — Kristīne Kozlova (Daugavpils) — 3.28,2.
4. Augstlēkšana — Žanna Sorokina (Riebiņi) — 1.55.
5. Tāllēkšana — Baiba Piziča (Vārkava) — 4.75.
6. 1 km soļošana — Līga Stankeviča (Vārkava) — 5.10,7.

«C» grupas meitenes:

1. 50 m skrējiens — Zane Liniņa (Preiļi) —7.2.
2. 55 m/b skrējiens — Zane Liniņa (Preiļi) — 9.7.
3. 300 m skrējiens — Zane Liniņa (Preiļi) — 49.7.
4. 800 m skrējiens — Inga Madelāne (Preiļi) — 2.24,1.
5. 1 km soļošana — Kristīne Anspoka (Vārkava) — 4.53,2.
6. Tāllēkšana — Inese Juhņeviča (Līvāni) — 4.31.
7. Augstlēkšana — Kristīne Salceviča (Vārkava) — 1.30.

«A» grupas jaunieši:

1. 50 m skrējiens — Andrejs Soboļevs(Preiļi) — 6.1.
2. 600 m skrējiens — Sergejs Gorins (Riebiņi) — 1.39,2.
3. 2000 m skrējiens — Srgejs Gorins (Riebiņi) - 6.29,1.
4. Tāllēkšana — Andrejs Soboļevs Andrejs (Preiļi) — 5.91.
5. Augstlēkšana — Vladimirs Patrejevs (Riebiņi) — 1.90.

«B» grupas jaunieši:

1. 50 m skrējiens — Vladimirs Jeberza (Daugavpils) — 6.6.
2. 55 m/b skrējiens — Jurijs Kuriļins (Daugavpils) — 8.8.
3. 300 m skrējiens — Kirils Trifonovs (Daugavpils) — 46.5.
4. 1500 m skrējiens — Pjotrs Vartminskis (Līvāni) — 4.57,0.
5. Tāllēkšana — Jurijs Kuriļins (Daugavpils) — 5.74.
6. Trīssoļlēkšana — Jānis Zīmelis (Preiļi) — 11.57.
7. Augstlēkšana — Vladimirs Jeberza (Daugavpils) — 1.75.

«C» grupas zēni:

1. 50 m skrējiens — Kristaps Jankovskis (Jersika) — 6.9.
2. 55 m/b skrējiens — Raimonds Liepa (Daugavpils raj.) — 9.2.
3. 300 m skrējiens — Māris Kursītis Daugavpils raj.) — 48.2.
4. 1000 m skrējiens — Kristaps Jankovskis (Jersika) — 3.20,6.
5. 2 km soļošana — Arturs Čeirāns (Vārkava) — 10.28,1.
6. Tāllēkšana — Kristaps Jankovskis (Jersika) — 4.93.
7. Augstlēkšana — Dainis Pokšāns (Riebiņi) — 4.55.

Ne tik daudz «gripošana», cik baumas par to, mazināja dalībnieku skaitu un tomēr šo sacensību pirmā mazā jubileja — 5 gadiņi, aizvadīta godam. Vairāk kā 100 dalībnieku un 40 ļoti gaumīgas a/s «Līvānu stikls» dāvātas balvas uzvarētājiem. Ziemas sacensību sezona noslēgusies, lai jau pēc nedēļas sacenstos skriešanā un soļošanā pavasarīgajās Preiļu pilsētas ielās. Ceram vismaz dubultot dalībnieku skaitu. Nu tik «Žiglām kājām» prom no gripas!

J.Lazdāns,
SK «Cerība» vieglatlētikas nodaļas vecākais treneris

Sacensības galda tenisā

Preiļu 1. pamatskolas komanda ieguva pirmo vietu rajona skolu galda tenisa sacensībās. Sporta kluba «Cerība» rīkotajās sacensībās piedalījās deviņas komandas no Preiļu 2. vidusskolas, Silajāņu, Gailīšu, Sutru, Galēnu, Preiļu 1. pamatskolas, divas komandas no Salas pamatskolas un galda tenisa spēlētāji no Rudzētu speciālās internātskolas.

Katras komandas sastāvā spēlēja divi zēni un meitene. Pirmās divas vietas ieguva Preiļu 1. pamatskolas un 2. vidusskolas tenisisti, trešajā vietā — Galēnu, ceturtajā — Silajāņu komanda. Galda teniss lielākoties ir populārs sporta veids tajās skolās, kurās mazs skolēnu skaits, vai nav plašu sporta zāļu un sporta laukumu.

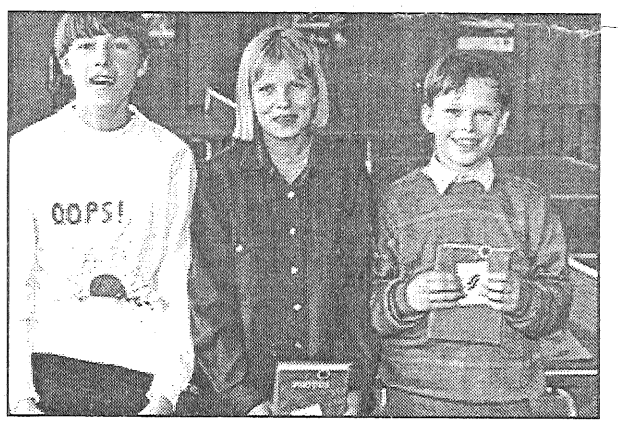

● **Labākie tenisisti, Preiļu 1. pamatskolas skolēni Māris Martinovs, Vita Bārtule, Ervīns Žikars.**

Abas pirmās vietas būtībā ieguva tie skolēni, kuri trenējas sporta kluba «Cerība» galda tenisa nodaļā. Ar viņiem strādā Anatolijs Isajevs.

L. Rancāne
J. Silicka foto

Krustvārdu mīkla

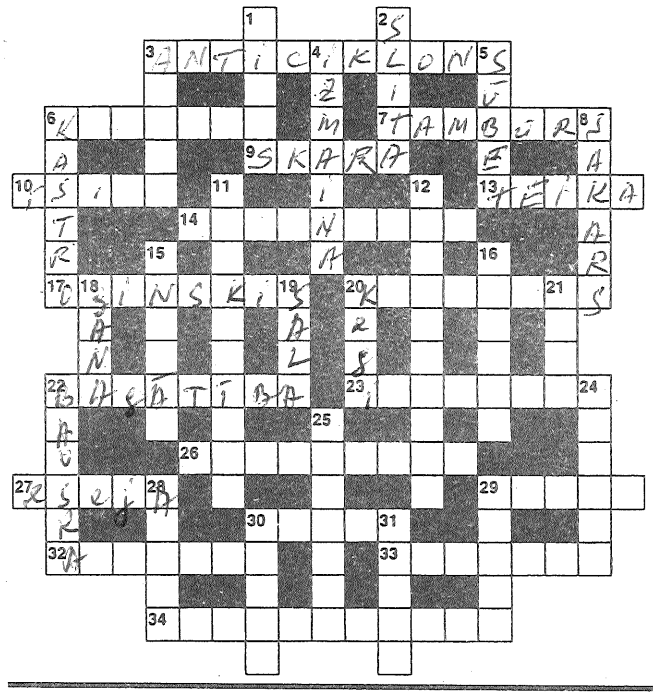

Sastādījis Pēteris Pīzelis

Horizontāli

3. Augsta atmosfēras spiediena apgabals. 6. Feodālās zemes rentes forma. 7. Dzelzceļa vagona priekštelpa. 9. Salikts ķekars. 10. Īstenībai atbilstošas. 13. Folkloras sacerējums. 14. Krievu revolucionārais demokrāts, publisists un literatūtkritiķis. (1811-1848). 17. Poļu komponists (1765-1833), slavenās polonēzes «Atvadas no dzimtenes» autors. 20. Būvmateriāls, ko iegūst, apdedzinot māla masu līdz noteiktai pakāpei. 22. Mantība. 23. Izraibināt. 26. Valsts Āzijā. 27. Publicistisks apcerējums. 29. Laboratorijas trauks. 30. Padarīt nespodru. 32. Netieši. 33. Tēls A.Leimaņa mākslas filmās par velna kalpiem. 34. Atceļš.

Vertikāli

1. Vājš. 2. Baļķis zirga piesiešanai. 3. Gaujas pieteka. 4. Groza kādu spriedumu, lēmumu. 5. Kļūt nespodram. 6. Kubas valsts vadītājs (1926). 8. Savstarpēja saistība. 11. Panākumiem bagātas. 12. Valsts pārvaldes institūcija. 15. Atkārtoti aprauti šņākt. 16. Latviešu aktieris (1951). 18. Valsts Āfrikā. 19. Sauszemes gabals, ko aptver ūdestilpe. 20. Latviešu izcelsmes amerikānu ķirurgs, traumatologs (1934). 21. Dominikas galvaspilsēta. 22. Rajona centrs Latvijā. 24. No drēbēm šūtas kules. 25. Valsts Eiropā. 28. Tēls V.Lāča romānā «Zvejnieka dēls». 29. Atklāts, neslēpts. 30. Augu stumbru un sakņu daļas. 31. Purvains strauts.

18. marta numurā publicētās mīkla atminējums

Horizontāli. 2. Plēsums. 6. Sanda. 7. Usnes. 8. Ligzdas. 10. Kazenes. 12. Tercets. 15. Zenta. 16. Orfisms. 18. Maskava. 20. Pleci. 21. Ausaine. 24. Ofēlija. 26. Laimiņi. 27. Dzeņi. 28. Jauda. 29. Sterila. ***Vertikāli.*** 1. Balva. 2. Palanga. 3. Uzdot. 4. Susuris. 5. Melot. 9. Gaskoņa. 10. Kazarma. 11. Zināmas. 13. Ekscesi. 14. Stacija. 17. Flakoni. 19. Saiklis. 20. Prērija. 22. Urdze. 23. Elite. 25. Junda.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

◆ 25. martā pulksten 10.00 finansu, sociālās, izglītības un kultūras komiteju apvienotā sēde.

◆ 26. martā pulksten 10.00 seminārs pašvaldību vadītājiem un plānotājiem. Pulksten 15.00 konkurss par kandidatūras noteikšanu rajona attīstības plānošanas nodaļas vadītāja amatam.

◆ 27. martā pulksten 14.00 reģionālā konference Daugavpilī «Latviešu valoda Latgalē».

◆ 31. martā pulksten 10.00 rajona padomes ārkārtas sēde par rajona budžeta apstiprināšanu 1998. gadam.

Preiļu dome

◆ 25. martā pulksten 14.00 domes sēde.

Rajona sporta klubs «Cerība»

◆ 28. martā vieglatlētikas sezonas «Žiglās kājas» atklāšana visām vecuma grupām Preiļos pie kinoteātra «Ezerzeme». Sākums pulksten 12.00.

◆ 28. un 29. martā Preiļu pilsētas čempionāts basketbolā «Cerībā». Sākums pulksten 13.00.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs

◆ 25. martā «Latvenergo» rīkotā plakātu konkursa «Uzmanību, elektrība!» darbu vērtēšana. Sākums pulksten 10.00. Kursu «Batikošana» turpinājums.

◆ 31. martā kursi klašu audzinātājiem «Klases audzinātāja stunda». Sākums pulksten 9.00.

Rajona skolu valde

◆ 25., 26., 28., 30. martā kursi latviešu valodas un literatūras skolotājiem. Sākums pulksten 9.00.

◆ 25. martā kursi skolvadītājiem «Izglītības iestādes attīstības plānošana». Sākums pulksten 9.00.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs

◆ No 23. līdz 9. aprīlim pētnieciskā ekspedīcija Preiļos, Brīvības ielā.

Informāciju sagatavoja L.Rancāne.

Kultūras un izglītības iestāžu vadītāju ievērībai. Informāciju par sarīkojumiem lūgums paziņot pirmdienās no pulksten 9.00 līdz 12.00 pa tālruni 21996.

03 NEDĒĻA

■ Laikā no 16. līdz 23. martam «ātrajai palīdzībai» bijis īpaši «karsts» laiks. Tā izsaukta 167 reizes, un 17 gadījumos saslimušie vesti uz slimnīcu. Piecas reizes mediķi izsaukti pie tādiem, kam kļuvis slikti lietojot alkoholu. Septiņas reizes nācies sniegt medicīnisko palīdzību cilvēkiem, kas guvuši traumas. Divi — viens Preiļos, viens Sutru pagastā — bijuši viltus izsaukumi. Četri izsaukumi atsaukti. Sākusies gripas epidēmija, ar to izskaidrojams augstais izsaukumu skaits. Naktī no 22. uz 23. martu Preiļu slimnīcas ātrā palīdzība izsaukta 20 reizes, slimniekiem nācies ilgi gaidīt, jo divas dežūrējošās mašīnas nav spējušas pie visiem saslimušajiem ātri ierasties.

■ Slimnīcā ievietoti 78 slimnieki. Bērnu nodaļā — 16. Daudziem diagnoze ir pneimonija, bronhīts, komplikācijas pēc vīrusu infekcijām. Terāpijas nodaļā nokļuvuši divi pēc pārmērīgas alkohola lietošanas.

■ Uzņemšanas nodaļā pēc medicīniskās palīdzības ieradušies 37 cilvēki, arī viņiem vairumā gadījumu veselības traucējumi radušies no gripas.

■ Joprojām vairāk dzimst meiteņu. Dzemdību nodaļā trijās dzemdībās pasaulē nākušas divas meitenes un viens zēns.

L.Rancāne

Kā iedot slimam bērnam zāles?

Bērniem, kā zināms, ārstēties nepatīk, un jebkura procedūra — no zāļu pilināšanas degunā līdz to iedzeršanai — izraisa dusmīgu pretošanos un pat histēriju. Nekrītiet izmisumā un pamēģiniet izmantot dažas viltībiņas.

Bērns atsakās norīt zāles

Parasti, tikko ieraudzījis jūs ņemot tējkaroti, lai apskatītu kaklu, bērns dara visu, lai jums traucētu. Izmantojiet karotītes vietā plakanu ledeni uz kociņa.

Kad ierodas ārsts, neaizmirstiet pajautāt, vai bērnam izrakstītās zāles drīkst sajaukt ar ko citu, izņemot ūdeni, piemēram, sulu vai jogurtu.

Dodiet bērnam zāles ar karoti, it īpaši ja tās ir rūgtas vai specifiski ož, pastāv risks, ka bērns tās tūlīt izspļaus. Tādos gadījumos labāk mazliet pievienot sulas. Nepatīkamu smaku un garšu nomāc ķiršu un upeņu sula.

Izārstēts deguntiņš

Pirms pilināt bērnam zāles pret iesnām, atbrīvojiet deguntiņu no gļotām. Ja mazulis vēl neprot izšņaukāties, izmantojiet kā sūknīti nelielu gumijas baloniņu. Pilienus sasildiet līdz istabas temperatūrai. Maziem bērniem ērtāk ir lietot smidzināmos pilienus. Novērsiet bērna uzmanību, rotaļājoties uz mirkli aizsedziet viņam acis un veikli iepiliniet zāles degunā. Pats par sevi saprotams, ka pēc tādas «nodevības» viņš sāks skaļi brēkt.

Nu redzi, viss kārtībā!

Kā nomierināt bērnu pēc šādas «ekseskūcijas»? Sāciet čukstēt viņam ausī kādu dzejolīti, un, lai sadzirdētu, ko runājat, viņs pārstās kliegt. Pavadiet vairāk laika ar slimo bērnu, viņš taču jūtas nelaimīgs un viņam nepieciešama īpaša vecāku uzmanība. Pastāstiet mazajam par viņa slimību, pastāstiet, kāpēc cilvēks slimo un kas notiek viņa organismā?

«Pasaules Atbalss»)

Jūs vēlaties ievietot «Novadniekā» reklāmu vai sludinājumu?
Nāciet **(Preiļi, Aglonas ielā 1),**
zvaniet **(tālr. 22305) ik dienas, izņemot brīvdienas, no plkst. 9 līdz 13 un no plkst 14 līdz 17!**

Līvānu pilsētas dome izsludina konkursu 4000 t kurināmā mazuta M-100 iegādei 1998./99. g. apkures sezonai. Konkursa materiālus var saņemt Līvānu pilsētas domē Rīgas ielā 136, 11. kabinetā. Pieteikumu iesniegšanas termiņš 1998. gada 7. aprīlis plkst. 13.00.
Tālr. 53-43813.

TĀLMĀCĪBAS KURSU «SP AĢENTŪRA» ATVĒRTO DURVJU DIENAS PREIĻU RAJONĀ

Ikviens no jums, neatkarīgi no vecuma, profesijas un izglītības atkal tiek laipni gaidīts 27. martā plkst. 16.00 Preiļu 1. pamatskolā 304. kab.

Mēs pastāstīsim jums par šādiem mācību kursiem:
- bārmeņu profesionālā apmācība,
- galda kultūra,
- angļu valoda bērniem un pieaugušajiem (dažādiem zināšanu līmeņiem),
- vācu valoda (interesentiem ar priekšzināšanām),
- praktiskā uzņēmējdarbība,
- praktiskā lietvedība,
- lietišķa vēstule angļu valodā,
- interjera dizains (profesionālā apmācība un vispārējais kurss jebkuram interesentam),
- datorzinības (vispārējais kurss un specializācijas kursi sekretārēm, menedžeriem, maketētājiem).

Pēc kursu beigšanas jūs kārtosiet eksāmenu zināšanas apstiprinoša sertifikāta saņemšanai.

Progammu izmaksas ir no Ls 7 līdz Ls 15 mēnesī un jāmaksā par katru kārtējo mēnesi. Pirmā iemaksa atvērto durvju dienas laikā. Invalīdiem — 25% atlaide.

Sīkākai informācijai zvaniet Lailai Vibornajai pa telefonu 10544 no plkst. 17.00 līdz 22.00.

SIA «Remontnieks» Aglonas stacijā PĀRDOD:
- amonija salpetri (1 maiss), Ls 3,25,
- superfosfātu (1 maiss), Ls 4,50,
- kālija hlorīdu (1 maiss), Ls 4,
- krītu (1 maiss), Ls 1,
- kemira graudaugiem (1 maiss), Ls 6,
- kemira kartupeļiem (1 maiss), Ls 9,
- nitrofoska (1 maiss), Ls 8,
- minerālmēslu izkliedētāju «Bogballe»,
- miglotāju «Hardi» u. c. dāņu tehniku, ir subsīdijas.

MAĻ lopbarības graudus otrdienās, piektdienās.
Tālr. 65147.

Firma iepērk
FINIERKLUČUS
BĒRZS: A klase (min. diam. 26 cm, garums 3 - 3,30 m), 45 Ls/m^3, B klase (min. diam. 26 cm, garums 3 - 3,30 m), 23 Ls/m^3,
OZOLS: min. diam. 45 cm, garums 2,7 - 3 m, 110 Ls/m^3,
OSIS: min. diam. 40 cm, garums 3 m, 55 Ls/m^3,
MELNALKSNIS: minimālais diam. 40 cm, garums 3 m, 30 Ls/m^3,
KĻAVA: minimālais diam. 40 cm, garums 3 m, 110 Ls/m^3,
Izvedam ar savu transportu.
Tālr. **7-224154, 9-341353, 248-94055.**

Iepērk lopus gaļai: jaunlopus, līdz 1,10 Ls/kg; liellopus, līdz 0,90 Ls/kg; bekoncūkas, līdz 1,30 Ls/kg; aitas, līdz 1,30 Ls/kg, zirgus, līdz 0,50 Ls/kg.
Tālr. 58469, 58564, 42328; 58626 vakaros.

SIA «Disks» veic «B» kategorijas autovadītāju apmācību Preiļos. Informācija pa tālr. 24118 vēlams vakaros.

Pērk lietotus elektromotorus, reduktorus, kā arī virpu, metināmo aparātu un pusautomātu, «Ņivas» stiklu. Ir transports. ***Tālr. 24126.***

Pērk liellopu, cūkas, aitas, teļa gaļu.
Tālr. 23679.

Pērk papīrmalku un finierklučus mežā un mežā pie ceļa.
Tālr. 23743, mob. tel. 29-355766.

Pārdod

dzīvokli ar izdevīgiem noteikumiem. Tālr. 58557;
divistabu dzīvokli. Tālr. 24596;
māju, zemi (0,4 ha) blakus Aglonas bazilikai, zemi 18 ha t. sk. mežs 5,5 ha (tikai kopā ar mežu) blakus upei, šosejai Moskvino sādžā. Tālr. 53-32273;
labu lauku māju. Tālr. 24635;
pusi mājas centrā, ir zeme. Tālr. 24517;
VOSHOD 2M ideālā stāvoklī. Tālr. 23784;
kultivatoru, sēklas auzas. Tālr. 58586;
labu GAZ-24 (Volgu) vai maina. Tālr. 15380;
govi. Tālr. 15356;
lēti govi. Tālr. 53515.

Pērk

dimanta stiklagriezēju. Tālr. 21155.

Maina

labiekārtotu divistabu dzīvokli pret trīsistabu. Zvanīt 24356 pēc 18.

Dažādi

Vajadzīga strādniece (pensionāre) nelielā saimniecībā. Tālr. 46396.

Par visaugstākajām cenām firma iepērk jaunlopus, liellopus un zirgus. Ir piemaksas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 55658.

Pārdod: miglotājus, minerālmēslu kliedētājus, kartupeļu stādītājus, siena grābekļus, «Julas», arklus, preses šņori, universālās dzirnavas, kartupeļu rokamās mašīnas, MTZ rezerves daļas. ***Tālr. 48546.***

Paziņojums!

Sakarā ar pavasara šķidoņa iestāšanos no š. g. 1. aprīļa kravas transportam tiek slēgti šādi ceļi:
- ✔ Beķi - Fintmuiža,
- ✔ Spīķi - Salenieki,
- ✔ Valniņi - Kandzinišķi,
- ✔ Leitāni - Salenieki,
- ✔ Lopoti - Dudišķi.

Aglonas un Rušonas pagastu padomes lēnums

LĪDZJŪTĪBAS

Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied.
Skumju brīdī esam kopā ar Gati, Vandu un Lilitu Barovskiem.
Klasesbiedri

Zeme deva, zeme ņēma
Zeme visu nepaņēma.
Labi darbi, mīļi vārdi
Tie palika šai saulē.
Sērojam kopā ar piederīgajiem, Juri BRŪVERI smiltājā guldot.
Līvānu mežniecības un Līvānu virsmežniecības kolektīvs

Izsakām patiesu līdzjūtību Līvijai Vindelei, VECMĀMIŅU mūžībā pavadot.
NVD Preiļu un Līvānu kolēģi

Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
Izsakām līdzjūtību Elitai Vaivodei, no TĒVA atvadoties.
Līvānu 1. vidusskolas kolektīvs

Izdziest mūžs kā sveces liesma,
Izdeg tā kā saules stars.
J.Sirmbārdis
Izsakām līdzjūtību Aleksandram Bogatirjovam un viņa meitām, no SIEVAS un MĀTES atvadoties.
Rajona policijas nodaļas kolektīvs

Tik mirkli dzīve zied, — tad gaist kā tvaiks.
Esam kopā ar Veroniku Maskalāni, VĪRATĒVU mūžībā pavadot.
SIA «Miks - Dilers» kolektīvs